

Lovforslag nr. L 17. Fremsat den 8. oktober 2003 af kulturministeren (Brian Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring af ophavsretsloven¹⁾

(Revision af blankbåndsordningen, kopiering til privat brug m.v.)

§ 1

I lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 12. marts 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2, nr. 5, er det ikke tilladt uden ophavsmandens samtykke at fremstille eksemplarer i digital form på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

2. I § 12, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) litterære værker, såfremt den fremmede medhjælp medvirker i erhvervsøjemed.«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

3. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder for litterære værker, såfremt det tekniske udstyr er stillet til rådighed i erhvervsøjemed.«

4. I § 27, stk. 1, 1. og 2. pkt., indsættes efter »forvaltningsmyndighed«: »eller domstol«.

5. § 40 affattes således:

»§ 40. Vederlaget udgør for 2003 pr. minut spilletid for analoge lydbånd 0,0563 kr. og for analoge videobånd 0,0784 kr.

Stk. 2. Vederlaget udgør for 2003 for digitale lydmedier 1,75 kr. pr. stk., for digitale billedmedier 9,41 kr. pr. stk. og for digitale hukommelseskort 4 kr. pr. stk.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte vederlag reguleres fra 2004 årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«

6. I § 42 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte regler, der har til formål at forenkle ordningen med fradrag eller tilbagebetaling af vederlag for lyd- og videobånd m.v., der anvendes til professionelle formål, jf. § 43, stk. 1, nr. 3, og § 44, stk. 1, nr. 2.

Stk. 6. Enhver, som videresælger lyd- og videobånd m.v., har pligt til efter anmodning fra organisationen inden 4 uger at oplyse, hvem båndene m.v. er købt af.«

7. I § 48, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »over kabelanlæg«: »eller trådløst«.

8. I § 48, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Ophavsretslicensnævnets afgørelser efter 1. pkt. har ikke bindende virkning for radio- og fjernsynsforetagender.«

9. I § 65, stk. 4, og § 66, stk. 2, ændres »stk. 3, nr. 1, og stk. 4,« til: »stk. 3, stk. 4, nr. 1, og stk. 5, 1. pkt.,«.

¹⁾ Loven indeholder en bestemmelse, der supplerende gennemfører Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel, EF-Tidende 1993 L 248, s. 15.

10. I § 67, stk. 2, og § 69, stk. 3, ændres »stk. 3, nr. 2, og stk. 4,« til: »stk. 3, stk. 4, nr. 2, og stk. 5, 1. pkt.,«.

11. I § 70, stk. 3, ændres »stk. 1 og stk. 2, nr. 5« til: »stk. 1, stk. 2, nr. 5, og stk. 3«.

12. I § 71, stk. 5, ændres »stk. 1 og stk. 2, nr. 4« til: »stk. 1, stk. 2, nr. 4, stk. 4, nr. 3, og stk. 5, 2. pkt.«.

13. I § 76, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »§ 41, stk. 1,«: »§ 42, stk. 6,«.

14. I § 89, stk. 3, ændres »§§ 75 c og 75 d« til: »§§ 39-46, 75 c og 75 d«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne eller Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den gældende ophavsretslov er fra 1995. Loven er senest blevet ændret ved lov nr. 1051 af 17. december 2002 (FT 2002-03 s. 455, 2023, 2928, A s. 226, 312 og B s. 91). Ved denne lovændring gennemførtes direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (infosoc-direktivet). Endvidere blev der bl.a. gennemført nye aftalelicenser for biblioteker og for genanvendelse af DR's og TV 2's arkivproduktioner. Formålet med infosoc-direktivet var bl.a. at sikre en ensartet gennemførelse af de to WIPO-traktater fra 1996 – WIPO Copyright Treaty (WCT) og WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT) inden for EU. Direktivet er nu gennemført af i alt 5 lande (Grækenland, Italien, Tyskland, Østrig og Danmark), og det forventes, at de fleste lande har gennemført direktivet inden udgangen af 2003. WIPO-traktaterne skal ratificeres samtidigt af alle EU-landene, og et enkelt land kan derfor ikke isoleret ratificere traktaterne. Med Folketingets vedtagelse i december 2002 af lovforslaget om gennemførelse af infosoc-direktivet blev der samtidig åbnet mulighed for, at Danmark sammen med de øvrige EU-lande kan ratificere WIPO-traktaterne. Dette forventes at ske i løbet af 2004.

Hovedformålet med dette lovforslag er at revidere vederlagsordningen for kopiering til privat brug – den såkaldte blankbåndsrådning. Endvidere stilles der forslag om ændringer af privatkopieringsreglen, således at det bliver forbudt dels at kopiere lånte og lejede cd'er m.v., dels at benytte fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved kopiering af litterære værker. Lovforslaget indeholder også forslag om enkelte ændringer af kabelordningen.

Loven foreligger i sin nuværende skikkelse som lovbekendtgørelse nr. 164 af 12. marts 2003. En oversigt over de bestemmelser i den gældende lov, som berøres af lovforslaget, følger som *bilag 1*.

2. Revision af blankbåndsrådningen

2.1 Den gældende ordning

Efter ophavsretslovens § 2, stk. 1, har ophavsmanden en eneret til at råde over sit værk ved at fremstille eksemplarer af det. I lovens kap. 2 er der imidlertid gjort visse indskrænkninger i eneretten. Efter ophavsretslovens § 12, stk. 1, er det således tilladt for en person at fremstille eller lade fremstille enkelte eksemplarer af et offentliggjort værk til sin private brug. Det følger af § 12, stk. 2, nr. 5, at adgangen til digital kopiering (fx kopiering af en cd til en cd ved hjælp af en brænder) er noget mere begrænset, idet digital kopiering alene må ske til personlig brug for fremstilleren eller dennes husstand. Herved forstås, at de fremstillede eksemplarer ikke må spredes uden for husstands-sfæren, ligesom eksemplarerne ikke må videresendes til venner og bekendte via e-mail og lign. Efter § 11, stk. 3, gælder det, at kopiering til privat og personlig brug kun må ske på grundlag af et lovligt forlæg.

For at kompensere for lovlig hjemmekopiering blev der pr. 1. januar 1993 indført en vederlagsordning til rettighedshaverne i form af et blankbåndsvederlag. Sigtet med ordningen var og er at give rettighedshaverne en compensation for den lovlige kopiering, der finder sted fra radio og tv samt fra fysiske medier, hovedsageligt cd'er, dvd'er, bånd og grammofonplader.

Reglerne indebærer, at den, der erhvervsmæssigt fremstiller eller indfører lyd- eller videobånd eller andre indretninger, hvorpå lyd eller billeder kan optages, skal betale et vederlag til rettighedshaverne. Reglerne fremgår af ophavsretslovens §§ 39-46 og af bekendtgørelse nr. 616 af 11. juli 1997 om vederlagsordningen for uindspillede bånd m.v. i henhold til ophavsretsloven.

Vederlagsordningen omfatter lyd- og videobånd m.v., som kan anvendes til kopiering til privat/personlig brug, og gælder kun for værker, som er udsendt i radio eller fjernsyn, eller som er udgivet på fonogram, film, videogram eller lign. Ordningen, som administreres af Copy-Dan Båndkopi, omfatter både blanke analoge optagemedier som kasettebånd og video-

bånd og blanke digitale optagemedier som cd-r'er, dvd'er, digitale hukommelseskort m.v. Ordningen omfatter ikke optageudstyr (hardware).

Vederlaget er udtømmende fastsat i loven som en afgift pr. minut spilletid, idet der gælder forskellige takster for lydmedier og billedmedier. Til eksempel skal der i dag betales et vederlag på 4,17 kr. for en normal blank cd med 74 minutters spilletid (og 4,50 kr. for en blank cd med 80 minutters spilletid), mens vederlaget for en normal blank dvd-skive med to timers spilletid udgør 9,41 kr.

Båndvederlaget indbragte i perioden 1993-2002 Copy-Dan Båndkopi følgende beløb:

1993:	8,4 mio. kr.
1994:	54,7 mio. kr.
1995:	59,7 mio. kr.
1996:	76,0 mio. kr.
1997:	64,3 mio. kr.
1998:	67,1 mio. kr.
1999:	43,5 mio. kr.
2000:	39,9 mio. kr.
2001:	37,8 mio. kr.
2002:	59,0 mio. kr.

En oversigt over båndvederlagsordninger i andre EU-lande findes i *bilag 3*.

2.2 Baggrund for forslaget om ændring af blankbåndsordningen

I foråret 2002 besluttede regeringen, at mulighederne for en ændring af den gældende båndvederlagsordning skulle undersøges nærmere. Det forudsattes, at vederlaget på blanke cd'er skulle nedsættes, da vederlagets størrelse stod og står i misforhold til butiksprisen på blanke cd-skiver. Samtidig kunne det indgå i overvejelserne at vederlagsbelægge visse former for apparatur (hardware), som er særligt dedikerede til kopiering og lagring af musik og film. Det var i den forbindelse en afgørende forudsætning, at det tilsigtede provenu ved en omlægning ikke måtte overstige det nuværende provenu i ordningen på 40-60 mio. kr. Kulturministeriet fik sammen med Skatteministeriet, Videnskabsministeriet og Finansministeriet mandat til at indlede drøftelser med it- og forbrugerelektronikbranchen og rettighedshaverne om, hvorledes en omlægning kunne udformes.

I perioden fra april 2002 til februar 2003 er der blevet afholdt 11 møder mellem ministerierne og interessenterne. Forhandlingerne har vist, at der ikke mellem parterne har kunnet opnås enighed om ændringer i vederlagsordningen.

Under møderne har rettighedshaverne fremsat ønske om at udvide ordningen til også at omfatte veder-

lag på visse former for hardware, fx cd-brændere og videobåndoptagere. Branchen har derimod taget afstand fra indførelse af vederlag på hardware, ligesom der fra branchens side er stillet forslag om en udfasning af ordningen i takt med den øgede anvendelse af kopispærringer og lign.

2.3 Forslagets indhold

Efter drøftelser med branchen og rettighedshaverne finder Kulturministeriet, at der indtil videre er grundlag for at opretholde en vederlagsordning, da der stadig i væsentlig grad sker lovlig kopiering i henhold til ophavsretslovens § 12 fra radio og tv m.v. samt fra fysiske eksemplarer. Endvidere indeholder infococ-direktivet en forpligtelse for medlemslandene til at sikre, at der ydes rettighedshaverne en rimelig kompensation for den kopiering, der sker til privat eller personlig brug.

Det følger af direktivets art. 5, stk. 2, litra b, og betragtning nr. 35, at der ved fastsættelsen af en rimelig kompensation skal tages hensyn til, i hvor stor udstrækning der anvendes kopispærringer. Såfremt det viser sig, at sådanne kopispærringer i fremtiden opnår en bred anvendelse, taler dette for, at kompensationen reduceres eller bortfalder.

Der er ikke i det foreliggende forslag taget højde for ændringer vedrørende kopispærringer. I december 2002 vedtog Folketinget en ændring af ophavsretsloven, der indebar en gennemførelse af infococ-direktivet. Et væsentligt element i denne ændring var indførelsen af nye regler om beskyttelse mod omgåelse af kopispærringer (dvs. kopisikringer, kopikontrol og lign.) på cd'er, dvd-film m.v. Pladebranchen begyndte i løbet af efteråret 2002 at indføre kopispærringer på mange nye musikudgivelser på cd. De fleste dvd-film forsynes også med kopispærringer. Som konsekvens af dette må omfanget af den lovlige kopiering til personlig brug forventes at være faldet, men der findes ingen nøjagtig viden eller statistik om det, ligesom anvendelsen i dag næppe er stabiliseret. Det er derfor endnu for tidligt at tage højde for de nye kopispærringsregler; det må vente til revisionen i 2005-06, jf. nedenfor.

Kulturministeriet finder imidlertid, at den nuværende ordning er utidssvarende, især fordi vederlaget for blanke cd-skiver står i misforhold til butiksprisen. Vederlaget udgør i dag 4,17 kr. (ekskl. moms) for en almindelig blank cd, hvilket normalt indebærer mellem en fordobling og tredobling af salgsprisen i detailledet. Det høje vederlag på blanke cd'er afstedkommer også en ikke uvæsentlig grænse- og internethandel fra bl.a. Tyskland, eftersom det danske vederlag er bety-

deligt højere end vederlaget i vore nabolande. Der er derfor behov for en justering af ordningen.

En nedsættelse af vederlaget på blanke cd'er støttes desuden af det forhold, at der i lovforslagets nr. 1 er stillet forslag om, at det skal være forbudt at fremstille digitale kopier til personlig brug på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer. Denne indskrænkning af adgangen til lovlig digital kopiering til personlig brug indebærer en reduktion af behovet for kompensation til rettighedshaverne.

På baggrund af drøftelserne med it- og forbrugerelektronikbranchen samt rettighedshaverne er Kulturministeriet nået til det resultat, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at indføre vederlag på forskellige former for apparatur, der kan anvendes til kopiering. Indførelse af vederlag på apparatur vil i befolkningen blive opfattet som nye afgifter, ligesom vederlag på hardware vil indebære betydelige afgrænsningsvanskeligheder og administrativt besvær for erhvervslivet.

På denne baggrund foreslås det, at bestemmelsen i ophavsretslovens § 40 ændres, således at der kommer til at gælde en enhedsats på 1,75 kr. for blanke digitale lydmedier (cd-r, cd-rw, minidisc m.v.) og en enhedsats på 9,41 kr. for blanke billedmedier (dvd-r, dvd-rw m.v.). Endvidere foreslås det, at der for digitale hukommelseskort kommer til at gælde en enhedsats på 4 kr. Efter forslaget berøres satserne for blanke analoge lyd- og videobånd ikke. Ligesom efter den gældende bestemmelse undergives satserne en årlig satsregulering. Anvendelsen af enhedsatser vil indebære en administrativ forenkling i forhold til den nuværende ordning. Der henvises til lovforslagets nr. 5.

Den foreslåede ændring indebærer, at der ikke lægges et loft over det samlede provenu, som Copy-Dan Båndkopi kan opnå. Det betyder, at provenuet i ordningen i princippet kan overstige det nuværende provenu på 59 mio. kr., hvis der sker en markant stigning i salget af fx blanke cd'er og dvd'er. Det må imidlertid forventes, at der ved nedsættelsen af cd-vederlaget indtræder et provenutab, som dog i en vis udstrækning vil blive indvundet ved reduceret grænsehandel og internethandel.

Under hensyn til den hastige udvikling på dette område foreslås det, at der gennemføres en to-årig revisionsklausul, således at Folketinget allerede i folketingssamlingen 2005-06 får mulighed for at vurdere ordningen på ny. Der henvises til lovforslagets nr. 14.

Rettighedshaverne har under drøftelserne lagt særlig vægt på, at der bør indføres vederlag for lagringsmedier, som er indbygget i optage- og afspilningsapparatur (indbyggede lagringsmedier). Det drejer sig fx

om set top-bokse, mp3-afspillere og videooptagere, som indeholder en fast indbygget lagringsenhed (harddisk), hvorpå lyd og billeder kan optages. Rettighedshaverne frygter, at vederlagsordningen vil blive undermineret, hvis der ikke lægges vederlag på indbyggede lagringsmedier. Det er på nuværende tidspunkt ikke et nævneværdigt problem, da udbredelsen af sådanne lagringsmedier endnu ikke er særlig udbredt. Kulturministeriet vil imidlertid følge udviklingen nøje m.h.p. at vurdere, i forbindelse med revisionen af ordningen i 2005-06, om der er sket en sådan forøgelse af salget af indbyggede lagringsmedier på bekostning af løse medier såsom cd-skiver, at der er grundlag for at indføre vederlag for disse.

Modsat har branchen peget på, at prisen på blanke dvd'er vil komme til at stå i misforhold til salgsprisen. Kopiering af film på blanke dvd-skiver er endnu ikke særlig udbredt, men det må forventes, at dvd'erne på længere sigt vil vinde indpas og erstatte de almindelige analoge videokassetdebånd. Detailprisen på blanke dvd'er er i dag ca. 30-120 kr. pr. styk, formentlig med tyngdepunktet mellem 40 og 60 kr. Vederlaget for en typisk dvd-skive med to timers spilletid er efter de gældende tariffer for billedmedier 9,41 kr. Der er således i dag ikke et misforhold mellem Copy-Dan-vederlaget og prisen i detailhandelen, og der er heller ikke nogen nævneværdig grænsehandel. Det foreslås derfor, at vederlaget på dvd'er og andre digitale billedmedier indtil videre bevares på det nuværende niveau på 9,41 kr. pr. styk. Som noget nyt foreslås det dog, at det skal være en enhedspris. I forhold til dvd'er med en større kapacitet end to timer vil der blive tale om en nedsættelse af vederlaget. Fordelen ved enhedsprisen er, at den vil indebære en administrativ forenkling i forhold til den nuværende ordning. I forbindelse med revisionen i 2005-06 må det belyses, om udviklingen i butiksprisen medfører et behov for nedsættelse af dvd-vederlaget. Dette gælder navnlig, hvis der viser sig at opstå et åbenbart misforhold mellem blankbåndsvederlaget og priserne i detailhandelen.

Ved revisionen i 2005-2006 vil det desuden være naturligt at tage spørgsmålet om betydningen af tekniske kopispærringer til beskyttelse af cd'er, dvd'er m.v. op til fornyet overvejelse. På det tidspunkt vil der med stor sandsynlighed være indhøstet erfaringer med anvendelsen af kopispærringer og med de nye regler om retlig beskyttelse mod omgåelse af tekniske foranstaltninger. I forbindelse med behandlingen af lovforslaget (L 19) om gennemførelse af infosoc-direktivet i efteråret 2002 tilkendegav kulturministeren i sin besvarelse af Kulturudvalgets spørgsmål nr. 82, at det ville være naturligt at evaluere blankbåndsortningen i

lyset af direktivet samtidig med revisionen af reglerne om tekniske foranstaltninger, som ifølge ophavsretslovens § 89, stk. 3, skal undergives en revision i 2005-2006.

Revisionen af ordningen vil således navnlig omhandle tre spørgsmål: 1) betydningen af anvendelsen af kopispærringer, 2) evt. vederlag på indbyggede lagringsmedier og 3) evt. regulering af vederlaget på dvd'er.

For digitale hukommelseskort foreslås et vederlag på 4 kr. pr. styk (enhedspris). For enkelte hukommelseskort med en beskeden kapacitet bliver der i princippet tale om en beskeden forhøjelse af vederlaget, men for de fleste bliver der tale om en – i mange tilfælde betydelig – vederlagsnedsættelse. Vederlaget på hukommelseskort udgør under alle omstændigheder en beskeden del af butiksprisen, som ofte kommer op på flere hundrede kr. Til gengæld bruges hukommelseskort kun i begrænset omfang til kopiering af musik og film.

Ud over den foreslåede ændring af vederlagssatserne i ophavsretslovens § 40 stilles der forslag om teknisk-administrative ændringer, der skal medvirke til en forbedret og forenklet administration af blankbåndsorteringen.

Efter den gældende lovs § 44, stk. 1, skal vederlaget tilbagebetales i en række nærmere opregnede situationer. Det gælder bl.a. i de tilfælde, hvor vederlagsberigtigede lyd- eller videobånd m.v. anvendes til professionelle formål, herunder undervisning. I praksis kan erhvervsvirksomheder således efter aftale med Copy-Dan Båndkopi få tilbagebetalt vederlaget for de bånd, cd'er m.v., som er blevet brugt i virksomheden til professionelle formål. Det er en forudsætning for tilbagebetaling, at der føres regnskab over anvendelsen af virksomhedens blanke medier, og at der sker indberetning til Copy-Dan. Dette opleves af mange erhvervsvirksomheder som administrativt byrdefuldt. På den baggrund foreslås det, at der i loven indføres en bemyndigelse til, at kulturministeren kan udstede regler om forenkling af ordningen om fradrag eller tilbagebetaling.

Der henvises til lovforslagets nr. 6 (forslaget til § 42, stk. 5).

Copy-Dan Båndkopi har udtrykt ønske om, at der gennemføres et subsidiært betalingsansvar for detailhandelen. Copy-Dan Båndkopi har oplyst, at blanke bånd m.v. i en række tilfælde er blevet importeret og solgt, uden at der er betalt vederlag til Copy-Dan Båndkopi.

Ansvar for indbetaling af blankbåndsvederlag til Copy-Dan Båndkopi påhviler efter gældende ret

fremstilleren eller importøren. Fremstillere og importører kan dog uden at indbetale vederlag til Copy-Dan Båndkopi videresælge de blanke medier til grossistvirksomheder m.v., der er anmeldt hos Copy-Dan Båndkopi. Pligten til at indbetale vederlag til Copy-Dan Båndkopi indtræder, når en anmeldt virksomhed videresælger medier til en ikke-anmeldt virksomhed. Det betyder, at pligten til at indbetale vederlag typisk indtræder, når en grossist videresælger medierne til en butik i detailledet. Detailhandelen har derfor som hovedregel ikke noget betalingsansvar.

Kulturministeriet har overvejet, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre et subsidiært ansvar for detailhandelen, men er nået til det resultat, at et forslag af denne art vil være for vidtgående. I stedet foreslås indført en oplysningspligt for videresælgeren (navnlig detailledet), således at en butik på opfordring fra Copy-Dan Båndkopi har pligt til inden 4 uger at oplyse, hvor butikken har købt sine blanke bånd, cd'er m.v. I forbindelse med revisionen af blankbåndsorteringen i 2005-2006 vil erfaringerne med en ordning af denne art kunne tages op til fornyet overvejelse.

Der henvises til lovforslagets nr. 6 (forslaget til § 42, stk. 6).

Copy-Dan Båndkopi har under drøftelserne endvidere henledt opmærksomheden på, at den gældende lovs § 43, stk. 1, nr. 2, og § 44, stk. 1, nr. 1, om fradrag for bånd, cd'er m.v., som eksporteres, ikke fungerer hensigtsmæssigt. Ifølge Copy-Dan Båndkopi giver de gældende regler i Danmark mulighed for omgåelse, idet der hverken afregnes vederlag i Danmark eller udlandet, når private indkøber vederlagspligtige optagemedier i udlandet. Dette skyldes, at privat import ikke er omfattet af vederlagsordningen, og at der efter reglerne i Sverige og Tyskland ifølge Copy-Dan Båndkopi ikke afregnes vederlag for vederlagspligtige objekter, som eksporteres. Kulturministeriet finder ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at ændre disse regler i den danske ordning, men ministeriet vil tage kontakt til de ansvarlige myndigheder i Sverige og Tyskland med henblik på at drøfte reglerne.

Under drøftelserne har såvel branchen som rettighedshaverne peget på, at salget af blanke bånd, cd'er m.v. risikerer at falde drastisk, når de nye satser offentliggøres i lovforslaget. Kulturministeriet har forståelse for dette synspunkt og finder, at den mest smidige løsning vil være at lade omlægningen træde i kraft så hurtigt som muligt. Der er derfor i lovforslagets § 2 stillet forslag om, at de ændrede regler træder i kraft allerede dagen efter ændringslovens bekendtgørelse i Lovtidende. Af samme grund har de dele af

lovforslaget, der vedrører vederlagssatserne, ikke været sendt i høring.

3. Forbud mod kopiering af lånte og lejede cd'er m.v.

Efter ophavsretslovens § 12, stk. 2, nr. 5, er det tilladt at fremstille enkelte eksemplarer i digital form af bl.a. musikværker, filmværker og litterære værker til personlig brug inden for husstanden. Denne regel, der blev indført i 2001, indebærer, at man til personlig brug må foretage digital kopiering. Den lovlige kopiering kan ske på grundlag af originale fysiske eksemplarer såsom musik-cd'er, dvd-film og lign., men det er også tilladt at kopiere fra internettet og at optage digitale radio- og tv-udsendelser. De fremstillede kopier må ikke spredes uden for husstandssfæren, hvilket bl.a. betyder, at det ikke er tilladt at udlåne kopier til venner og bekendte. Det er tilladt at fremstille digitale kopier til personlig brug på grundlag af originaleksemplarer, som er lånt eller lejet. Efter lovens § 11, stk. 3, er det endvidere en betingelse, at eksemplarfremstillingen sker på grundlag af et lovligt eksemplar eller en lovlig tilgængeliggørelse af værket.

Rettinghedshaverorganisationerne på musikområdet har henledt Kulturministeriets opmærksomhed på, at der sker en omfattende kopiering af navnlige originale musik-cd'er, som lånes på biblioteket eller af venner og bekendte, hvilket er en medvirkende årsag til nedgangen i salget af musik-cd'er.

På foranledning af Kulturministeriet og rettighedshaverne har der endvidere været lavet en undersøgelse om kopiering af musik udlånt fra landets biblioteker. Undersøgelsen mandede ud i en rapport i marts 2003. Ifølge rapporten sker der en vis kopiering af musik-cd'er, der er lånt på biblioteket. Rettighedshaverne har i lyset af dette fremsat ønske om, at adgangen til digital kopiering til personlig brug begrænses til ikke at gælde for lånte eksemplarer af musikværker og filmværker.

Rettinghedshaverne og Digital Forbruger Danmark har endvidere anført, at det kan virke uforståeligt for den private bruger, at det er tilladt at kopiere et lånt originaleksemplar med hjemmel i § 12, stk. 2, nr. 5, mens det er forbudt at fremstille en kopi på grundlag af en lånt kopi.

På den baggrund nedsatte Kulturministeriet medio maj 2003 en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe for at se på problemet. Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter fra pladeproducenterne (IFPI Danmark), KODA, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund, Forbrugerrådet, Digital Forbruger Danmark, Biblioteksparaplyen og Biblioteksstyrelsen. Der har været afholdt to møder i arbejdsgruppen. Under drøftelserne

har rettighedshaverne og Forbrugerrådet givet tilslutning til et forslag om at indføre et forbud mod digital kopiering på grundlag af lånte og lejede eksemplarer. Digital Forbruger Danmark har som udgangspunkt stillet sig positivt over for et forslag af denne art, men foreningen har samtidig fundet, at et eventuelt forbud bør kædes sammen med en nedsættelse af blankbåndsvederlaget og en ændring af bestemmelserne i ophavsretsloven om juridisk beskyttelse mod omgørelse af kopispæringer m.v. Bibliotekssektoren har i arbejdsgruppen udtrykt modstand mod, at et forbud også kommer til at omfatte kopiering af litterære værker.

I det udkast til ændring af ophavsretsloven, som blev udsendt den 8. august 2003, bad Kulturministeriet specifikt om at modtage synspunkter fra de berørte høringsinstanser om, hvorvidt et forbud mod kopiering af lånte eksemplarer i digital form også skulle omfatte litterære værker.

Under høringen har Dansk Forfatterforening, Dansk Journalistforbund, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Dagblades Forening, Den Danske Forlæggerforening, Samrådet for Ophavsret og TV 2 peget på, at kopieringsproblematikken er ligeså relevant for digitale litterære værker såsom lyd-bøger, elektroniske opslagsværker og leksika.

Biblioteksparaplyen, Biblioteksstyrelsen, Det Kongelige Bibliotek, Københavns Kommune, Rektorkollegiet, Statsbiblioteket og Forskningsbibliotekernes Chefkollegium har udtrykt modstand mod at medtage litterære værker i forbudsreglen.

Kulturministeriet finder det på baggrund af de indkomne høringssvar rimeligt og sagligt begrundet, at ikke alene musik- og filmværker, men tillige litterære værker omfattes af et forbud mod kopiering på grundlag af lånte og lejede eksemplarer. Elektroniske bøger og lign. udkommer typisk i et begrænset oplag, og der er lagt en betydelig investering i opbygningen af dem. Udbredelsen af digitale litterære værker må endnu anses for begrænset, men inden for en kortere årrække kan denne udgivelsesform få stor økonomisk betydning for såvel forfattere som forlæggere. Desuden er der et hensyn at tage til, at ophavsretsloven skal være enkel og let forståelig. Derfor bør de enkelte bestemmelser så vidt muligt være værksneutrale.

Det foreslås derfor, at der indføres en ny bestemmelse i ophavsretslovens § 12, stk. 3, hvorefter adgangen til at fremstille digitale eksemplarer af alle typer af værker efter § 12, stk. 2, nr. 5, begrænses til ikke at gælde for kopiering, der sker på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer. Det foreslås tillige, at bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på ud-

øvende kunstnere, producenter og andre rettighedshavere efter ophavsretslovens kap. 5. Forbuddet gælder kun for digital kopiering af fysiske eksemplarer af disse værksarter; kopiering i analog form, herunder fotokopiering af bøger og tekster, optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser samt kopiering fra internettet indskrænkes ikke ved den foreslåede ændring.

Der henvises til lovforslagets nr. 1 og 9-11.

4. Forbud mod brug af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved privatkopiering af litterære værker

Efter ophavsretslovens § 12, stk. 1, er det tilladt for enhver at fremstille enkelte kopier af litterære værker, fx artikler og bøger, til privat brug. Eksempelvis kan lærere og elever kopiere til deres egen undervisningsforberedelse. Det er også tilladt efter bestilling at lade andre, fx et bibliotek eller en kopiforretning (kopibutik), fremstille enkelte kopier til privat brug; dette kaldes fremmed medhjælp.

Den danske Forlæggerforening, Dansk Forfatterforening og Brancheforeningen for Undervisningsmidler har henledt Kulturministeriets opmærksomhed på, at der er sket en stigning i brugen af fremmed medhjælp ved kopiering af litterære værker til privat brug, efterhånden som kopieringsteknikken er blevet forfinet og kopiernes kvalitet dermed næsten er på højde med originalernes. Typisk er der tale om, at studerende bestiller kopier af lærebøger hos kopiforretninger. Foreningerne har oplyst, at der i visse tilfælde sker et misbrug, således at der reelt er tale om systematisk, erhvervsmæssig kopiering fra kopiforretningernes side, hvilket indebærer unfair konkurrence og en alvorlig trussel mod produktionen af danske lærebøger.

Der er efter gældende ret tale om lovlig fremmed medhjælp, hvis fx en kopiforretning kopierer på brugerens bestilling. Dette gælder også, selv om forlægget for kopieringen indehaves af kopiforretningen. Der er derimod tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering, hvis kopiforretningen har fremkaldt bestillingen eller udført kopieringen *inden* brugeren henvender sig for at få en kopi. Denne grænse mellem det lovlige og det ulovlige gør det svært for rettighedshaverne i konkrete sager at bevise, at der har været tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering og ikke om lovlig ydelse af fremmed medhjælp. Dermed kan disse former for misbrug kun vanskeligt stoppes.

Ved afvejningen af på den ene side hensynet til at give private adgang til fremmed medhjælp ved kopiering af litterære værker og på den anden side hensynet til, at der bl.a. af sprogpoltiske grunde er et fornuftigt økonomisk grundlag for at skrive og udgive lærebøger

m.v. på dansk, indebærer den såvel kvantitets- som kvalitetsmæssige stigning i kopiforretningernes kopiering, at der bør skabes et klart retsgrundlag på dette område. Kulturministeriet finder ikke, at man med hjemmel i en undtagelsesregel skal kunne iværksætte en uautoriseret produktion af kopibøger, der konkurrerer med rettighedshavernes produkter.

Rettighedshaverne har ønsket privatkopieringsreglen ændret, således at der i forhold til litterære værker kun må ske privatkopiering på grundlag af eksemplarer, som man selv ejer. Alternativt har rettighedshaverne foreslået, at der ikke må benyttes fremmed medhjælp, og at man ikke lovligt skal kunne kopiere en hel bog.

Kulturministeriet finder disse forslag for vidtgående; fx bør en studerende på en højere læreanstalt fortsat selv kunne tage en kopi af en lærebog, en tidsskriftsartikel m.v. til brug i undervisningen, og man bør stadig kunne få hjælp til kopiering af litterære værker på bibliotekerne.

På den baggrund foreslås et forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved kopiering af litterære værker til privat brug. Tilsvarende foreslås et forbud mod benyttelse af teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden på offentligt tilgængelige steder i erhvervsøjemed.

Kulturministeriet har afholdt et høringsmøde, hvor forslaget blev præsenteret. Blandt de indbudte, som var repræsentanter for Biblioteksparaplyen, Biblioteksstyrelsen, Kulturministeriets Rektorer (KUR), Undervisningsministeriet, Rektorkollegiet, Akademisk Centralorganisations Udvalg til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (AC/UBVA), Den danske Forlæggerforening, Brancheforeningen for Undervisningsmidler, Danske Skønlitterære Forfattere og Dansk Forfatterforening, var der bred opbakning til forslaget.

Der henvises til lovforslagets nr. 2, 3 og 12.

5. Øget respekt for ophavsretten

Kulturministeriet finder, at der er behov for at øge respekten for ophavsretten.

Ministeriet har derfor taget initiativ til en øget informationsindsats på området for derigennem at skabe en større viden om og forståelse for ophavsretten i samfundet. Målet er bl.a. en holdningsbearbejdning vedr. ulovlig kopiering.

Der etableres en ophavsretlig infokiosk inden for rammerne af Kulturministeriet. Infokioskens opgave bliver at udbrede kendskabet til de ophavsretlige regler, herunder forklare og begrunde ophavsretslovgivningen.

Informationsindsatsen vil bl.a. bestå af

- udarbejdelse af generel information/vejledning om ophavsret
- udarbejdelse af informationsmateriale om specifikke emner til specifikke målgrupper, fx information til unge om downloading fra internettet eller information til små og mellemstore virksomheder om værdien af deres ophavsretligt beskyttede produkter
- udarbejdelse af informationsmateriale til kulturinstitutioner og kulturuddannelsesinstitutioner
- foredrag på skoler, gymnasier osv.
- foredrag, seminarer osv. på kulturuddannelsesinstitutioner, fx for designere og musikere, med henblik på at øge de studerendes bevidsthed om ophavsrettigheder, så de sættes bedre i stand til at klare sig på markedsmæssige vilkår, når de er færdige.

Der er tilknyttet en rådgivende følgegruppe, der bidrager til at drøfte, prioritere og komme med oplæg til informationsindsatsen. Følgegruppen består af rettighedshavernes organisationer (bl.a. RettighedsAlliancen og Danske Mediers Forum), ligesom Undervisningsministeriet, Patent- og Varemærkestyrelsen og Forbrugerrådet er inviteret med i arbejdet.

Det andet led i bestræbelserne på at øge respekten for ophavsretten går ud på, at der i et lovforslag fra Justitsministeriet vil blive stillet forslag om en forbedret strafferetlig beskyttelse mod krænkelse af ophavsretten, dels ved at udvide bestemmelsen i ophavsretslovens § 76, stk. 2, om de grove krænkelse til også at omfatte tilrådgighedsstillelse af ophavsretligt beskyttet materiale for en videre kreds, typisk via internettet, dels ved at hæve strafferammen for de groveste krænkelse via en overbygning i straffeloven.

Baggrunden herfor er betænkning nr. 1417/2002 om it-kriminalitet, som Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet (Brydensholt-udvalget) afgav i september 2002. I betænkningen behandles navnlig spørgsmålet om, hvorvidt udviklingen på it-området medfører, at der er behov for at justere gældende strafferetlige regler.

Efter ophavsretslovens § 76 straffes forsættelige eller groft uagtsomme overtrædelser af en række bestemmelser i ophavsretsloven som hovedregel med bøde, jf. stk. 1. Dog straffes visse forsættelige overtrædelser af ophavsretslovens §§ 2, 3, 65, 66, 67, 69, 70 og 71 under særlig skærpene omstændigheder med fængsel indtil 1 år, jf. stk. 2. Bestemmelsen i stk. 2 omfatter kun overtrædelser, der er begået ved erhvervs-mæssigt at fremstille eller sprede eksemplarer af værker m.v. Særlig skærpene omstændigheder anses navnlig at

foreligge, hvis overtrædelser vedrører et betydeligt antal eksemplarer, eller hvis der ved overtrædelser tilsiges en betydelig vinding. Stk. 2 omfatter ikke krænkelse af eneretten til tilrådgighedsstillelse af værker m.v. på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, jf. ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 1, 2. led. Ulovlig tilrådgighedsstillelse af værker m.v. på internettet kan således kun straffes med bøde, jf. stk. 1, både fordi der ikke er tale om eksemplarfremstilling eller -spredning, og fordi tilrådgighedsstillelsen typisk ikke sker i erhvervsøjemed.

På ophavsretsområdet er det ikke straf, men derimod erstatning, der er den væsentligste og hyppigst anvendte sanktion i tilfælde af lovovertrædelser.

Det forventes, at Justitsministeriet fremsætter lovforslaget i efteråret 2003.

6. Forholdet til aktindsigt efter retsplejeloven

I den gældende ophavsretslovs § 27, stk. 1, er det bestemt, at ophavsretten ikke er til hinder for aktindsigt hos forvaltningsmyndigheder. Der kan således uden ophavsretlige problemer opnås aktindsigt i medfør af offentlighedsloven og forvaltningsloven, både når det gælder dokumenter indgået til en forvaltningsmyndighed (stk. 1, 1. pkt.), og når det gælder dokumenter frembragt inden for den pågældende forvaltningsmyndighed (stk. 1, 2. pkt.). Sidstnævnte del af bestemmelsen skal sammenholdes med ophavsretslovens § 9 om offentlige aktstykker, hvorefter love, domme, kendelser og andre officielle dokumenter m.v. oprettet af offentlige myndigheder helt er undtaget fra den ophavsretlige beskyttelse. Kollisionsreglen i § 27 har således alene betydning i det omfang, det pågældende dokument nyder ophavsretlig beskyttelse og ikke er undtaget fra ophavsretten i henhold til § 9.

I den gældende retsplejelovs § 41 er der fastsat en vis, begrænset adgang til aktindsigt i domme, retsbøger og lign. Der er fortrinsvis tale om dokumenter, der må anses for omfattede af bestemmelsen om offentlige aktstykker i ophavsretslovens § 9, men principielt omfatter retsplejelovens § 41 også andre dokumenter, herunder sagens bilag og advokaternes processkrifter, som ikke er undtaget fra ophavsretlig beskyttelse i medfør af § 9.

I betænkning nr. 1427/2003 (Reform af den civile retspleje II: Offentlighed i civile sager og straffesager) foreslås det at udvide adgangen til aktindsigt hos domstolene. Bl.a. foreslås der en udvidelse og præcisering af adgangen til aktindsigt i advokaters og parter skriftlige materiale i forbindelse med en retssag i form af endelige påstandsdokumenter, sammenfatten-

de processkrifter og skriftlige forelæggelser og procedurer. Dette materiale omfattes – i modsætning til domme, kendelser, retsbøger og lign. – ikke af ophavsretslovens § 9 og nyder dermed ophavsretlig beskyttelse efter de almindelige regler. Justitsministeriet forventer at fremsætte lovforslag på grundlag af betænkningen i oktober 2003.

Da spørgsmålet om forholdet mellem ophavsretsloven og reglerne om aktindsigt hos domstolene på denne baggrund er aktualiseret, finder Kulturministeriet det hensigtsmæssigt i ophavsretslovens § 27, stk. 1, at præcisere, at ophavsretten ikke er til hinder for aktindsigt i dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en domstol – i lighed med, hvad der allerede gælder for forvaltningsmyndigheder.

Der henvises til lovforslagets nr. 4.

7. Revision af kabelordningen

Ophavsretslovens kabelordning må betegnes som velfungerende. Lovens § 35 og § 48, stk. 1, indebærer i praksis, at brugerne (kabelanlæggene og tilslutningerne, dvs. seerne og lytterne) får forsyningsikkerhed i form af et bredt udbud af danske og udenlandske kanaler, som man kan vælge imellem, samtidig med at rettighedshaverne sikres en betaling for brugen af deres værker og udsendelser m.v. Rettighedshaverne (fx komponister og filmproducenter) kan ikke nægte at give samtykke til den samtidige og uændrede videre-distribution af radio- og tv-udsendelser i kabelanlæg; nægtelse af at give samtykke anerkendes kun af Ophavsretslicensnævnet, hvis der findes at være rimelig grund til det. I praksis forekommer der ikke nægtelse fra rettighedshavernes side – kun tv-foretagender har i enkelte tilfælde nægtet samtykke, og her har nævnet under særlige omstændigheder fundet rimelig grund til nægtelsen.

Det forhold, at rettighedshaverne er sikret betaling for kabeldistributionen, må anses for at have afgørende betydning for de ordnede forhold på kabelmarkedet i Danmark. Betalingen sikrer, at radio- og tv-foretagender og andre rettighedshavere, herunder filmproducenter, ikke har interesse i at søge at hindre kabel-distributionen, hvilket ville være til skade for brugerne. Det har også stor betydning, at rettighedsklareringen i vidt omfang sker gennem samarbejdende organisationer på rettighedshaverside.

På denne baggrund er der i lovforslaget kun stillet begrænsede forslag til ændringer i kabelordningen – og kun ændringer, der må betragtes som nødvendige. Det drejer sig om to forskellige ændringer, jf. afsnit 7.1 og 7.2 nedenfor.

7.1 Nævnets kompetence i forhold til trådløs videre-spredning

Bestemmelsen i ophavsretslovens § 48, stk. 1, omfatter i dag alene viderespredning af radio og tv-udsendelser over kabelanlæg, ikke trådløs viderespredning af udsendelser. Derimod omfatter aftalelicensen i § 35 såvel viderespredning over kabelanlæg som viderespredning ved hjælp af radioanlæg.

Dette indebærer, at rettighedshaverne har rettigheder i forbindelse med trådløs viderespredning på samme måde som ved kabelviderespredning, men at der ikke findes en tvisteløsningsmekanisme for det tilfælde, at rettighedshaverne og de ansvarlige for den trådløse viderespredning ikke kan blive enige om vederlag og andre vilkår. I en henvendelse til Kulturministeriet fra september 2002 har Forenede Danske Antenneanlæg peget på dette misforhold.

Ved trådløs viderespredning (eller viderespredning ved hjælp af radioanlæg) forstås navnlig samtidig og uændret viderespredning af radio- og tv-udsendelser via satellit (satellitprogrampakker). Man taler her om »fællesantenneanlæg i luften«.

Det bemærkes, at ikke enhver viderespredning omfattes af begrebet samtidig og uændret videreudsendelse efter lovens § 35. Der skal i henhold til Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker bl.a. være tale om viderespredning af en udsendelse, der er rettet til almenheden, og viderespredningen skal foretages af en anden organisation end den oprindelige. Viderespredning som led i distributionen af den primære udsendelse, fx via radiokæde, har ikke karakter af videreudsendelse i § 35's forstand.

Baggrunden for den forskelligartede behandling i § 48, stk. 1, af trådløs viderespredning og kabelviderespredning er, at Romkonventionen fra 1961 om beskyttelse af bl.a. radio- og fjernsynsforetagenders udsendelser ikke giver hjemmel til at indskrænke radiofonierne's eneret, når det gælder trådløs videreudsendelse (»broadcasting«). På baggrund af det i pkt. 7.2 skitserede forslag om, at nævnets afgørelser efter § 48, stk. 1, ikke skal være bindende for radiofonierne, vil en udvidelse af bestemmelsen til også at omfatte trådløs viderespredning ikke stride mod Danmarks internationale konventionsforpligtelser.

Satellit- og kabeldirektivets bestemmelser om viderespredning omfatter alene kabel, ikke trådløs viderespredning. I Kommissionens rapport af 26. juli 2002 om anvendelsen af satellit- og kabeldirektivet berøres jordbaseret, digital viderespredning og viderespredning i satellitprogrampakker, men der stilles ikke forslag om at harmonisere EU-landenes lovgivning på disse områder.

På denne baggrund foreslås det at ændre § 48, stk. 1, 1. pkt., således at Ophavsretslicensnævnets kompetence ikke alene skal omfatte kabelviderespredning, men også trådløs viderespredning.

Der henvises til lovforslagets nr. 7.

7.2 Nævnets kompetence i forhold til radiofonier

Den anden ændring drejer sig om Ophavsretslicensnævnets kompetence til at træffe bindende afgørelser i forhold til radio- og tv-foretagenders rettigheder til kabelviderespredning. I dag har nævnet en sådan kompetence, idet radio- og tv-foretagender (radiofonier) efter lovens § 48, stk. 1, er ligestillet med andre rettighedshavere. Hvis en radiofoni uden rimelig grund nægter at give tilladelse til en kabelviderespredning, eller hvis den stiller urimelige vilkår, kan Ophavsretslicensnævnet meddele den fornødne tilladelse og fastsætte nærmere vilkår herfor. Bestemmelsen vedrører såvel radiofoniernes egne rettigheder efter § 69 som rettigheder erhvervet af radiofoniernes efter aftaler med ophavsmænd, udøvende kunstnere m.fl.

Baggrunden for ændringen er direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel (satellit- og kabeldirektivet). Direktivet indeholder regler om dels erhvervelse af rettigheder til udsendelse af radio- og tv-udsendelser via satellit, dels erhvervelse af rettigheder til kabelviderespredning af radio- og tv-udsendelser. Direktivet er optrykt som *bilag 4*.

Ophavsretslovens § 48, stk. 1, er f.s.v. angår radio- og tv-foretagendernes rettigheder hjemlet i art. 12, stk. 2, i direktivet om satellit- og kabel-tv; ifølge art. 12, stk. 3, er der imidlertid tale om en overgangsbestemmelse, der finder anvendelse i en periode på otte år. Ifølge en erklæring til rådsprotokollen i forbindelse med vedtagelsen af satellit- og kabeldirektivet skulle Kommissionen udarbejde en rapport om direktivets bestemmelser om kabelviderespredning »eventuelt ledsaget af forslag om enten ophør eller forlængelse af den i artikel 12, stk. 3, nævnte periode«.

Kommissionen afgav denne rapport den 26. juli 2002 (distribueret til medlemsstaterne i september 2002). Rapporten indeholdt imidlertid ikke forslag om ændringer af fristen i art. 12, stk. 3; Kommissionen stillede heller ikke forslag af denne karakter, da rapporten blev drøftet i rådsarbejdsgruppen om ophavsret på møder den 11. oktober og 27. november 2002. På denne baggrund, og fordi overgangsperioden udløb den 1. januar 2003, er det nødvendigt at revidere den danske lovs § 48, stk. 1.

Ændringen af § 48, stk. 1, berører ikke andre rettighedshavere end radiofonierne, eftersom de øvrige rettighedshavere er samlet i forvaltningsorganisationer, hvis virke medlemsstaterne kan regulere med hjemmel i direktivets art. 13. Denne direktivbestemmelse udgør således hjemmelsgrundlaget for § 48, stk. 1, når det gælder ophavsmænd, udøvende kunstnere, filmproducenter m.fl.

Kulturministeriet har overvejet, hvordan en ændring af § 48, stk. 1, mest hensigtsmæssigt kan gennemføres i lyset af direktivforpligtelserne og under hensyn til, at kabelordningen så vidt muligt bør oprettholdes uændret. Det er et særkende ved kabelordningen, at m.h.t. en lang række radio- og tv-kanaler optræder samtlige rettighedshavere i fællesskab. Dette giver brugerne den fordel, at der kun skal forhandles og afregnes én tarif. Rettighedshaverne består i disse tilfælde af forvaltningsorganisationerne Copy-Dan Kabel-TV og KODA samt radiofoniernes fælles organisation UBOD. Hvis parterne ikke kan blive enige om en forhandlingsløsning, vil det derfor være en fordel, hvis Ophavsretslicensnævnet som hidtil kan træffe afgørelse om en samlet tarif og samlede vilkår for de pågældende kanaler, herunder f.s.v. angår radiofoniernes rettigheder.

På denne baggrund foreslås det, at Ophavsretslicensnævnets kompetence i forhold til radio- og tv-foretagender i princippet opretholdes, idet radiofoniernes dog af hensyn til forpligtelserne efter satellit- og kabeldirektivet ikke skal være bundet af disse afgørelser. På denne måde sikres radiofoniernes en eret til kabelviderespredning uden indskrænkende tvangsmæssige elementer. Samtidig sikres det, at forpligtelserne efter direktivets art. 11 vedr. mægling gennemføres i dansk ret. På samme måde gennemføres art. 12, stk. 1, hvorefter radiofonien ikke uden gyldig grund må forhindre eller stille sig i vejen for forhandlinger om kabelviderespredning.

Der henvises til lovforslagets nr. 8.

8. Kulturministeriets arbejdsprogram for ophavsretten 2003-2008

Kulturministeriet afholdt den 13. maj 2003 en konference med overskriften »Ophavsretten fem år frem«. I den forbindelse blev der indkaldt høringssvar med frist den 2. juni 2003. Fristen blev senere forlænget til udgangen af juni. Der vil der blive udarbejdet en rapport over svarene, som vil udgøre en del af grundlaget for Kulturministeriets arbejdsprogram for ophavsretten frem til 2008.

9. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget medfører ikke negative eller positive økonomiske eller personalemæssige konsekvenser for staten, amtskommunerne eller kommunerne.

Den foreslåede reduktion af vederlagssatserne på blanke cd'er m.v., jf. lovforslagets nr. 5, vil umiddelbart indebære et formindsket momsprovenu, eftersom der beregnes moms på grundlag af salgsprisen inkl. blankbåndsvederlaget. Dette opvejes dog helt eller delvist af det forhold, at de lavere vederlagssatser ifølge Skatteministeriet vil medføre formindsket grænsehandel m.v. og dermed en større omsætning i Danmark.

Lovforslaget medfører ikke negative eller positive administrative konsekvenser for staten, amtskommunerne eller kommunerne.

F.s.v. angår økonomiske konsekvenser for erhvervslivet har forslaget om ændring af privatkopieringsreglen i § 12, jf. lovforslagets nr. 1-3, positive konsekvenser for den del af erhvervslivet, der består af forlag, pladeselskaber og filmselskaber. Forslaget om reduktion af blankbåndsvederlagene, jf. lovforslagets nr. 5, har positive økonomiske konsekvenser for de virksomheder, der handler med blanke cd'er, og negative økonomiske konsekvenser for pladeselskaber m.v. Forslaget om forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp m.v., der medvirker i erhvervsøjemed,

jf. lovforslagets nr. 2 og 3, har negative økonomiske konsekvenser for kopiforretningerne.

Når det gælder administrative konsekvenser for erhvervslivet, har det positive konsekvenser, at der i forslaget til § 42, stk. 5, jf. lovforslagets nr. 6, gives hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler, der har til formål at forenkle ordningen med fradrag eller tilbagebetaling af vederlag for lyd- og videobånd m.v., der anvendes til professionelle formål.

Forslaget om oplysningspligt for detailhandlen, jf. lovforslagets nr. 6 (§ 42, stk. 6), vil have en vis, om end meget begrænset negativ administrativ konsekvens for erhvervslivet.

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets nr. 5 om nyaffattelse af § 40 ligger inden for rammerne af direktivet fra 2001 om ophavsretten i informationssamfundet.

Forslaget til en ny bestemmelse i § 48, stk. 1, 3. pkt., jf. lovforslagets nr. 8, har til formål supplerende at gennemføre visse forpligtelser i satellit- og kabeldirektivet fra 1993.

11. Høring

Et lovudkast blev den 8. august 2003 sendt til høring. Høringsinstanserne fremgår af bilag 2. Høringsfristen var den 4. september 2003.

F. t. l. vedr. ophavsretsloven

12. Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget om ændring af privatkopieringsreglen i § 12 har positive konsekvenser for den del af erhvervslivet, der består af forlag, pladeselskaber og filmselskaber. Forslaget om reduktion af blankbåndsvederlagene har positive økonomiske konsekvenser for de virksomheder, der handler med blanke cd'er.	Forslaget om reduktion af blankbåndsvederlagene har negative økonomiske konsekvenser for pladeselskaber m.v. Forslaget om forbud mod benyttelse af fremmedmedhjælp m.v., der medvirker i erhvervsøjemed, har negative økonomiske konsekvenser for kopiforretningerne.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget om, at der gives hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler, der har til formål at forenkle ordningen med fradrag eller tilbagebetaling af vederlag for lyd- og videobånd m.v., der anvendes til professionelle formål, vil kunne få positive administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Forslaget om oplysningspligt for detailhandlen vil have en vis, om end meget begrænset negativ administrativ konsekvens for erhvervslivet.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget om nyaffattelse af § 40 ligger inden for rammerne af direktivet fra 2001 om ophavsretten i informationsområdet. Forslaget til en ny bestemmelse i § 48, stk. 1, 3. pkt., har til formål supplerende at gennemføre visse forpligtelser i satellit- og kabeldirektivet fra 1993.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 12, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 3, er ny.

Formålet med ændringen er at indskrænke bestemmelsen i ophavsretslovens § 12, stk. 2, nr. 5, om digital kopiering til personlig brug til ikke at omfatte kopiering på grundlag af navnlige lånte musik-cd'er.

Bestemmelsen indebærer, at det ikke vil være lovligt at fremstille digitale kopier af musikværker, filmværker, litterære værker og andre værker, der lånes på biblioteket eller af venner og bekendte. På samme måde vil det være ulovligt at kopiere cd'er, dvd'er m.v., som man har lejet. Alle former for udlån og ud-

lejning omfattes af bestemmelsen, herunder privat udlån og udlejning, fx mellem venner og bekendte. Bestemmelsen gælder, uanset om udlånet eller udlejningen er sket lovligt eller ulovligt. Det betragtes ikke som udlån, når personer inden for den samme husstand låner eksemplarer af hinanden. Lovlig digital kopiering til personlig brug af fysiske eksemplarer vil herefter i almindelighed alene kunne finde sted på grundlag af erhvervede originaleksemplarer i form af udgivne musik-cd'er, dvd-film, elektroniske bøger m.v.

Det er efter bestemmelsen ikke et krav, at man fortsat ejer det originaleksemplar, som har dannet grundlag for kopien. Det er derfor tilladt at bevare en lovlig kopi, efter at originaleksemplaret er blevet videresolgt eller på anden måde overdraget. I tilfælde, hvor et ek-

semplar af fx en musik-cd eller en dvd-film købes m.h.p. på returnering eller videresalg, eller hvor der sker en systematiseret videreoverdragelse, vil forholdet dog ud fra almindelige omgængelsesbetragtninger være omfattet af forbuddet. Det er tilladt at anvende en sikkerhedskopi eller en anden lovlig kopi, selv om originaleksemplaret er gået til grunde eller er blevet stjålet.

Bestemmelsen indebærer ikke en begrænsning i adgangen til efter ophavsretslovens § 12, stk. 2, nr. 5, at lave optagelser af radio- og fjernsynsudsendelser. Det vil ligeledes fortsat være tilladt at fremstille en digital kopi til personlig brug på grundlag af en sådan lovlig optagelse. Adgangen til at foretage kopiering fra internettet indskrænkes heller ikke. Endvidere har forslaget ingen konsekvenser for muligheden for efter lovens § 12, stk. 1, at fremstille eksemplarer i analog form til privat brug. Det betyder, at analog kopiering på kassettebånd, VHS-videobånd og lign. fortsat vil kunne finde sted på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer. Det vil tillige fortsat være tilladt at fremstille fotokopier af bøger, tidsskrifter og lign., som lånes på biblioteket.

Bestemmelsen i § 12, stk. 3, får alene betydning for eksemplarer, som fremstilles efter lovens ikrafttræden; lovlige eksemplarer, der er fremstillet tidligere, vil fortsat være lovlige efter lovens ikrafttræden. Det påhviler som udgangspunkt rettighedshaverne at føre bevis for, at et fremstillet eksemplar er ulovligt som følge af, at det er fremstillet på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet.

Forbudsreglen rammer alene kopiering af lånte (og lejede) eksemplarer. I relation til lånte eksemplarer fra bibliotekerne betyder det, at forbudsreglen kun rammer den kopiering, som lånerne foretager uden for biblioteket. Lovændringen berører ikke bibliotekerne egen kopiering eller den kopiering, som brugerne foretager på bibliotekerne. I overensstemmelse med de almindelige ansvarsregler vil et bibliotek ikke ifalde noget medansvar for kopiering af lånte eksemplarer, der måtte finde sted i strid med forslaget til § 12, stk. 3, eftersom der vil være tale om kopiering, som foretages uden for biblioteket.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 12, stk. 4, nr. 3)

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 4, nr. 3, er ny.

Formålet med ændringen er at indskrænke adgangen til at benytte fremmed medhjælp ved kopiering til

privat brug til ikke at omfatte litterære værker, hvis den fremmede medhjælp medvirker i erhvervsøjemed. Da en stor del af disse aktiviteter allerede i dag er i strid med ophavsretslovens regler om fremmed medhjælp, har ændringen overvejende karakter af en præcisering af retstilstanden.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger forstås ved fremmed medhjælp det forhold, at en person efter bestilling lader andre, fx et bibliotek eller en kopiforretning, fremstille enkelte kopier til privat brug.

Udtrykket erhvervsøjemed skal som hidtil forstås bredt og dækker både direkte og indirekte erhvervsøjemed. Udtrykket omfatter navnlig aktiviteter, der sker som led i privat erhvervsvirksomhed eller virksomhed, som må sidestilles hermed. Fremmed medhjælp kan desuden anses for at ske i erhvervsøjemed, hvis medhjælpen eksempelvis sker for at generere et overskud; der er derimod ikke tale om fremmed medhjælp i erhvervsøjemed, hvis medhjælpen medvirker mod symbolsk betaling eller betaling, der kun har til formål at dække de faktiske udgifter forbundet hermed.

Bestemmelsen indebærer således, at kopiering af litterære værker i kopiforretninger (kopibutikker) ikke vil være lovlig. Der sker derimod ingen ændring i privates adgang til at få hjælp til kopiering på bibliotekerne og andre offentlige institutioner, heller ikke selv om denne hjælp sker mod dækning af omkostningerne forbundet hermed.

Udtrykket litterære værker dækker både litterære værker i skriftlig form samt kort, tegninger og andre i grafisk eller plastisk form udførte værker af beskrivende art, jf. ophavsretslovens § 1, stk. 2. Udtrykket omfatter også edb-programmer, men på grund af forbuddet i § 12, stk. 2, nr. 3, mod kopiering af edb-programmer i digitaliseret form, vil den nye bestemmelse i § 12, stk. 4, nr. 3, ikke få nogen praktisk betydning for edb-programmer.

Med udtrykket »medvirker« i lovteksten sigtes ikke til andet og mere end, hvad der ligger i udtrykket at benytte fremmed medhjælp i indledningsordene til § 12, stk. 3, der bliver stk. 4. Begrebet skal altså ikke forstås i overensstemmelse med straffeloven.

Bestemmelsen i § 12, stk. 4, nr. 3, får alene betydning for eksemplarer, som fremstilles efter lovens ikrafttræden; lovlige eksemplarer, der er fremstillet tidligere, vil fortsat være lovlige efter lovens ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger samt til lovforslagets nr. 3.

Til nr. 3 (§ 12, stk. 5)

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 5, 2. pkt., som skal ses i sammenhæng med forslaget under nr. 2, er ny.

Formålet med ændringen er at sikre, at det foreslåede forbud mod brug af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved kopiering til privat brug af litterære værker ikke omgås ved opstilling af betalingskopimaskiner og andre kopieringsautomater, som brugerne selv betjener.

Bestemmelsen indebærer, at det ikke vil være lovligt for private brugere selv at kopiere litterære værker på teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden i erhvervsøjemed i forretningslokaler eller på andre offentligt tilgængelige steder.

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 5, 2. pkt., indledes med ordene »det samme gælder«. Hermed henvises til hele det foregående punktum, herunder udtrykket offentligt tilgængelige steder. Også efter 2. pkt. skal et offentligt tilgængeligt sted forstås som et sted, hvor alle og enhver har adgang. Omfattet er bl.a. stormagasiner, boghandler, kopiforretninger og andre privatejede forretningslokaler. Steder, der kun er åbne for en bestemt, snæver kreds af personer, som fx arbejdspladser eller undervisningsinstitutioner, betragtes ikke som offentligt tilgængelige.

For så vidt angår udtrykkene litterære værker og erhvervsøjemed henvises til bemærkningerne til lovforslagets nr. 2. Definitionen af udtrykket erhvervsøjemed medfører, at lovændringen ikke berører brugerens adgang til at kopiere ved hjælp af kopieringsautomater, der – evt. mod dækning af udgifterne – er stillet til rådighed på biblioteker, museer og andre offentlige institutioner.

Bestemmelsen i § 12, stk. 5, 2. pkt., får alene betydning for eksemplarer, som fremstilles efter lovens ikrafttræden; lovlige eksemplarer, der er fremstillet tidligere, vil fortsat være lovlige efter lovens ikrafttræden.

Til nr. 4 (§ 27)

Forslaget til ændring af § 27, stk. 1, om ophavsret og aktindsigt er af teknisk karakter.

Formålet med ændringen af stk. 1, 1. pkt., er at præcisere, at ophavsretten ikke er til hinder for aktindsigt hos domstolene. Det betyder, at dokumenter, der er indgået til domstolene, frit kan gøres til genstand for aktindsigt i overensstemmelse med reglerne i retsplejeloven og anden lovgivning, uanset den ophavsretlige beskyttelse.

Dokumenter oprettet af en domstol i forbindelse med en retssag vil som hovedregel være undtaget fra

ophavsretten i medfør af § 9. For en ordens skyld foreslås det imidlertid at præcisere i § 27, stk. 1, 2. pkt., at ophavsretten heller ikke er til hinder for aktindsigt i dokumenter, der er frembragt inden for den pågældende domstol.

Ved udtrykket domstol forstås de almindelige domstole (Højesteret, landsretterne, byretterne samt Sø- og Handelsretten), jf. retsplejelovens § 1, og Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 1 a, samt særlige domstole, herunder Arbejdsretten og tjenestemandsrätterne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 40)

Forslaget indebærer en ændring af den gældende lovs § 40.

Formålet med ændringen er at tilpasse vederlagssatserne til de nye medier, der er fremkommet i takt med udbredelsen af den digitale teknologi.

De gældende vederlagssatser er udtømmende fastsat i ophavsretslovens § 40. Bestemmelsen indeholder takster for henholdsvis lyd- og videobånd, som årligt satsreguleres med satsreguleringsprocenten. I 2003 udgør satsen for lydbånd 0,0563 kr. pr. minut spilletid og for videobånd 0,0784 kr. pr. minut spilletid. Da den gældende ordning ikke alene omfatter lydbånd og videobånd, men også andre løse medier hvorpå lyd eller billeder kan optages, anvendes satserne også på fx digitale optagemedier såsom blanke cd'er og dvd'er. Det følger af de nuværende satser, at der i dag fx skal betales et vederlag på 4,17 kr. for en blank cd med 74 minutters spilletid og 9,41 kr. for en blank dvd med to timers spilletid.

Om baggrunden for de foreslåede satser henvises i det hele til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til stk. 1

Forslaget til § 40, stk. 1, indebærer, at de gældende satser for lyd- og videobånd videreføres uændret, når det gælder analoge lyd- og videobånd. For så vidt angår digitale optagemedier, herunder digitale lyd- og videobånd, foreslås en særlig sats i § 40, stk. 2.

Til stk. 2

Efter forslaget indføres nye vederlagssatser for digitale optagemedier. For så vidt angår blanke digitale lydmedier (cd-r, cd-rw, minidisc m.v.) foreslås en enhedssats på 1,75 kr. pr. stk. For blanke digitale billedmedier (dvd-r, dvd-rw, digitale videobånd m.v.) foreslås en enhedssats på 9,41 kr. pr. stk. For digitale hukommelseskort foreslås en enhedssats på 4 kr. pr. stk. Bestemmelsen omfatter kun løse optagemedier og

ikke optagemedier såsom harddiske og andre lagringsenheder, der er indbyggede i forskellige former for apparatur (hardware).

Fælles for de foreslåede satser er, at der er tale om en pris pr. enhed (styk), ikke en beregning efter spilletiden for de digitale medier. Cd'er, dvd'er, hukommelseskort m.v. med en særlig kort spilletid, dvs. under 15 minutter, som hovedsageligt benyttes professionelt fx i reklamebureauer, på forlag og lign., eller til korrespondance, vil dog fortsat være undtaget fra vederlagspligten, idet de ikke kan anses for egnede til fremstilling af eksemplarer til privat brug.

Til stk. 3

I lighed med bestemmelsen i den gældende lovs § 40 foreslås det, at satserne årligt satsreguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent (lov nr. 373 af 28. maj 2003).

Til nr. 6 (§ 42, stk. 5 og 6)

Til stk. 5

Bestemmelsen i forslaget til § 42, stk. 5, er ny.

Forslaget har til formål at åbne mulighed for en administrativ forenkling i forhold til erhvervsvirksomheder, der anvender blanke optagemedier som led i deres virksomhed.

Efter den gældende lovs § 43, stk. 1, nr. 3, kan anmeldte virksomheder foretage fradrag i det vederlagspligtige antal blanke bånd, cd'er m.v., som virksomheden anvender til professionelle formål. På samme måde følger det af § 44, stk. 1, nr. 1, at vederlaget skal tilbagebetales i tilfælde, hvor en virksomhed har anvendt vederlagsberigtigede lyd- og videobånd m.v. til professionelle formål, herunder undervisning. Ifølge § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 616 af 11. juli 1997 om vederlagsordningen for uindspillede bånd m.v. i henhold til ophavsretsloven (blankbåndsbekendtgørelsen) skal en anmodning om tilbagebetaling af vederlag indeholde en erklæring om, at de indkøbte lyd- eller videobånd m.v. anvendes til professionelle formål samt dokumentation for, at vederlaget er betalt ved købet af båndene m.v.

Efter de gældende regler er det således en forudsætning for at få tilbagebetalt vederlaget, at der føres regnskab med virksomhedens blanke optagemedier, og at der sker indberetning til Copy-Dan Båndkopi. Fra rettighedshavernes side har der været udtrykt ønske om, at der etableres et smidigere system baseret på aftaler mellem Copy-Dan og virksomhederne.

På den baggrund foreslås det, at der indføres en hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om forenkling af ordningen med fradrag eller tilbagebetaling af vederlag for blanke cd'er m.v., der

anvendes til professionelle formål. En af mulighederne er at give mulighed for, at producenter og importører af blanke bånd, cd'er m.v. kan indgå aftale med Copy-Dan Båndkopi om betaling af et reduceret vederlag for alle blanke bånd, cd'er m.v. En sådan ordning ville indebære, at det blev valgfrit for de enkelte virksomheder, der anvender bånd m.v. til professionelle formål, om de ønsker tilbagebetaling efter den gældende ordning, eller om de for at undgå administration ønsker at købe deres blanke optagemedier hos en anmeldt producent eller importør til en reduceret pris, uden at kunne kræve vederlaget tilbagebetalt for de bånd, cd'er m.v., der anvendes til professionelle formål. Spørgsmålet om udmøntning af bemyndigelsen vil blive drøftet med de berørte parter efter lovens vedtagelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til stk. 6

Forslaget til en ny bestemmelse i § 42, stk. 6, har til formål at bidrage til en mere effektiv håndhævelse af reglerne om betaling af vederlag for blanke optagemedier i medfør af ophavsretslovens § 39.

Bestemmelsen indebærer, at en detailhandler eller en anden videresælger af blanke bånd m.v. på grundlag af en skriftlig anmodning fra Copy-Dan Båndkopi har pligt til inden 4 uger at oplyse, hvem båndene m.v. er købt af. På den måde sikres det, at Copy-Dan Båndkopi kan rejse betalingskrav over for de fremstillere eller importører m.v. af blanke optagemedier, som ikke har indbetalt vederlag efter ordningen.

En anmodning fra Copy-Dan Båndkopi til en forhandler af blanke bånd m.v. om at afgive oplysninger skal foreligge i skriftlig form og være begrundet. Anmodningen skal rettes til detailhandlerens hovedkontor, som senest 4 uger efter modtagelsen af anmodningen skal afgive de fornødne oplysninger. Copy-Dan Båndkopi må kun anmode om oplysninger, hvis der er begrundet mistanke om manglende vederlagsbetaling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 48, stk. 1, 1. pkt.)

Forslaget til ændring af § 48, stk. 1, 1. pkt., medfører, at Ophavsretslicensnævnets kompetence til at træffe afgørelse om vederlag (tarif) og andre vilkår ikke alene skal omfatte kabelviderespredning, men også trådløs viderespredning. Det sker ved at indføre ordene »eller trådløst«.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 48, stk. 1, 3. pkt.)

Forslaget til en ny bestemmelse i § 48, stk. 1, 3. pkt., har til formål at gennemføre forpligtelserne i satellit- og kabeldirektivets art. 11 og art. 12.

Bestemmelsen indebærer, at Ophavsretslicensnævnet fortsat har kompetence i forhold til de viderespretningsrettigheder, der indehaves af radio- og tv-foretagender (radiofonier), men at afgørelserne blot ikke er juridisk bindende for disse foretagender. Radiofoniernes rettigheder kan således fortsat indgå i samlede nævnsgørelser om tarif og øvrige vilkår. Disse afgørelser er efter § 48, stk. 1, 1. pkt., bindende for de øvrige rettighedshavere (i praksis Copy-Dan Kabel-TV og KODA), mens radiofonierne skal have mulighed for at beslutte ikke at følge sådanne afgørelser. Desuden har nævnet kompetence til at træffe ikke-bindende afgørelser, når det gælder radiofonier, der selv står for rettighedsklaringen og således ikke optræder sammen med andre rettighedshavere.

Da Ophavsretslicensnævnets afgørelser efter forslaget ikke er bindende for radiofonierne, er disse forhold på kabelmarkedet underlagt Konkurrencerådets kontrol og kompetence i det omfang, de almindelige betingelser i konkurrenceloven er opfyldt. Konkurrenceretlige hensyn inddrages ligeledes i Ophavsretslicensnævnets afgørelser, der også kan indbringes for domstolene.

Hvis en radiofoni på forhånd afviser at ville følge en afgørelse fra Ophavsretslicensnævnet og meddeler, at radiofonien ikke ønsker at medvirke i sagens behandling ved nævnet, kan nævnet beslutte at afvise sagen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 65, stk. 4, og § 66, stk. 2)

Forslaget til ændring af § 65, stk. 4, og § 66, stk. 2, er hovedsagelig af teknisk karakter.

Henvisningerne i § 65, stk. 4, og § 66, stk. 2, fastsætter, hvilke bestemmelser i ophavsretslovens kap. 1, 2 og 3 der skal finde tilsvarende anvendelse på beskyttelsen af udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser. Henvisningerne til § 12 ændres som en konsekvens af forslagene til ændringer i § 12.

Den nye bestemmelse i § 12, stk. 3, jf. lovforslagets nr. 1, hvorefter det ikke skal være tilladt at kopiere digitalt på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet, bør også gælde i forhold til udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser (pladeproducenter). Lovforslagets nr. 3, hvorefter der i § 12, stk. 5, tilføjes et nyt 2. pkt., gør det nødvendigt at præcisere, at henvisningen til stk. 5 alene vedrører 1. pkt.

Til nr. 10 (§ 67, stk. 2, og § 69, stk. 3)

Forslaget til ændring af § 67, stk. 2, og § 69, stk. 3, er hovedsagelig af teknisk karakter.

Henvisningerne i § 67, stk. 2, og § 69, stk. 3, fastsætter, hvilke bestemmelser i ophavsretslovens kap. 1, 2 og 3 der skal finde tilsvarende anvendelse på beskyttelsen af fremstillere af billedoptagelser samt radio- og fjernsynsforetagender. Henvisningerne til § 12 ændres som en konsekvens af forslagene til ændringer i § 12.

Den nye bestemmelse i § 12, stk. 3, jf. lovforslagets nr. 1, hvorefter det ikke skal være tilladt at kopiere digitalt på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet, bør også gælde i forhold til fremstillere af billedoptagelser samt radio- og fjernsynsforetagender. Lovforslagets nr. 3, hvorefter der i § 12, stk. 5, tilføjes et nyt 2. pkt., gør det nødvendigt at præcisere, at henvisningen til stk. 5 alene vedrører 1. pkt.

Til nr. 11 (§ 70, stk. 3)

Forslaget til ændring af § 70, stk. 3, er hovedsagelig af teknisk karakter.

Henvisningerne i § 70, stk. 3, fastsætter, hvilke bestemmelser i ophavsretslovens kap. 1, 2 og 3 der skal finde tilsvarende anvendelse på beskyttelsen af fotografiske billeder. Henvisningerne til § 12 skal ændres som en konsekvens af forslagene til ændringer i § 12.

Den nye bestemmelse i § 12, stk. 3, hvorefter det ikke skal være tilladt at kopiere digitalt på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet, bør også gælde i forhold til fotografiske billeder.

Til nr. 12 (§ 71, stk. 5)

Forslaget til ændring af § 71, stk. 5, er hovedsagelig af teknisk karakter.

Henvisningerne i § 71, stk. 5, fastsætter, hvilke bestemmelser i ophavsretslovens kap. 1, 2 og 3 der skal finde tilsvarende anvendelse på beskyttelsen af kataloger m.v. Henvisningerne til § 12 skal ændres som en konsekvens af forslagene til ændringer i § 12.

Den nye bestemmelse i § 12, stk. 4, nr. 3, hvorefter det ikke skal være tilladt at benytte fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, bør også gælde i forhold til kataloger m.v. Det samme gælder den nye regel i § 12, stk. 5, 2. pkt., om forbud mod benyttelse af teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden på offentligt tilgængelige steder i erhvervsøjemed.

Til nr. 13 (§ 76, stk. 1)

Forslaget til ændring af § 76, stk. 1, nr. 5, indebærer, at det kan straffes med bøde, hvis en butik i detailledet m.v. ikke inden 4 uger imødekommer en an-

modning fra Copy-Dan Båndkopi om at oplyse, hvem butikken har købt sine blanke bånd m.v. af. Der henvises til lovforslagets nr. 6 vedrørende forslaget til § 42, stk. 6. Dette er i overensstemmelse med den gældende forpligtelse til at meddele oplysninger til Copy-Dan Båndkopi i henhold til lovens § 46, 1. pkt., som også er strafsanktioneret i § 76, stk. 1, nr. 5.

Til nr. 14 (§ 89, stk. 3)

Under hensyn til den hastige udvikling på dette område foreslås det, at båndvederlagsordningen tages op til ny vurdering i folketingssamlingen 2005-06. Dette giver mulighed for, at der på baggrund af de indhøstede erfaringer med den ændrede vederlagsordning kan tages stilling til spørgsmålene om et eventuelt vederlag på indbyggede lagringsmedier, størrelsen af vederlaget på blanke dvd-skiver og betydningen af anvendelsen af kopispærringer. Det følger af den gældende lovs § 89, stk. 3, at der på samme tid skal ske en revision af reglerne i ophavsretslovens §§ 75 c og 75 d

om beskyttelse af tekniske foranstaltninger (kopispærringer).

Til § 2

Ved en omlægning af tarifstrukturen i båndvederlagsordningen må det forventes, at salget af blanke cd'er m.v. vil blive påvirket. Det har derfor været et udtrykt ønske fra såvel rettighedshaverne som branchen, at de nye regler træder i kraft hurtigst muligt, således at salget af blanke optagemedier hurtigst muligt finder et naturligt leje.

På den baggrund foreslås det, at ændringsloven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til § 3

Da dette lovforslag kan siges at have konsekvenser på områder, der er dækket af hjemmestyreordningerne på Færøerne og i Grønland, bør en ikrafttræden på Færøerne og i Grønland først ske efter forhandlinger med de færøske og grønlandske hjemmestyremyndigheder.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 12. marts 2003, foretages følgende ændringer:

Eksemplarfremstilling til privat brug

§ 12. Af et offentliggjort værk må enhver fremstille eller lade fremstille enkelte eksemplarer til sin private brug, såfremt det ikke sker i erhvervsøjemed. Sådanne eksemplarer må ikke udnyttes på anden måde.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 giver ikke ret til at

- 1) opføre et bygningsværk,
- 2) fremstille et eksemplar af et kunstværk ved afstøbning, ved aftryk fra original plade eller stok eller på nogen anden måde, som indebærer, at eksemplaret kan opfattes som en original,
- 3) fremstille eksemplarer af edb-programmer i digitaliseret form,
- 4) fremstille eksemplarer i digital form af databaser, når eksemplarfremstillingen sker på grundlag af en gengivelse af databasen i digital form, eller
- 5) fremstille enkelte eksemplarer i digital form af andre værker end edb-programmer og databaser, medmindre det udelukkende sker til personlig brug for fremstilleren eller dennes husstand.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 giver ikke ret til at benytte fremmed medhjælp ved eksemplarfremstillingen, når der er tale om

- 1) musikværker,

1. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2, nr. 5, er det ikke tilladt uden ophavsmandens samtykke at fremstille eksemplarer i digital form på grundlag af et eksemplar, der er lånt eller lejet.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

2. I § 12, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

Gældende formulering

- 2) filmværker,
- 3) værker af brugskunst eller
- 4) kunstværker, såfremt eksemplarfremsstillingen har form af en kunstnerisk gengivelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 giver ikke brugeren ret til ved eksemplarfremsstilling af musikværker og filmværker at anvende teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden på biblioteker, i forretningslokaler eller på andre offentligt tilgængelige steder.

§ 27. Når eksemplarer af værker beskyttet efter denne lov er indgået til en forvaltningsmyndighed i forbindelse med dens virksomhed, er ophavsretten ikke til hinder for, at andre forlanger aktindsigt i eksemplarer af værker, herunder forlanger afskrift eller kopi, i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser herom. Det samme gælder for værker, som er frembragt inden for den pågældende forvaltningsmyndighed.

Stk. 2. Ophavsretten er ikke til hinder for, at arkivalier, der er afleveret til et offentligt arkiv eller en institution, som efter kulturministerens bestemmelse kan sidestilles hermed, gøres tilgængelige for almenheden i overensstemmelse med arkivlovgivningens bestemmelser herom. Der må dog ikke udleveres afskrifter eller fremstilles kopier af private arkivalier.

Stk. 3. Retten til videre udnyttelse af værker, hvortil der i henhold til stk. 1 eller 2 er givet adgang, eller hvoraf der er udleveret afskrifter eller kopier, afhænger af de i øvrigt gældende regler.

§ 40. Vederlaget udgør for 1993 pr. minut spilletid for lydbånd 0,045 kr. og for videobånd 0,0625 kr. Vederlaget reguleres årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Lovforslaget

»3) litterære værker, såfremt den fremmede medhjælp medvirker i erhvervsøjemed.«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

3. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder for litterære værker, såfremt det tekniske udstyr er stillet til rådighed i erhvervsøjemed.«

4. I § 27, stk. 1, 1. og 2. pkt., indsættes efter »forvaltningsmyndighed«: »eller domstok«.

5. § 40 affattes således:

»§ 40. Vederlaget udgør for 2003 pr. minut spilletid for analoge lydbånd 0,0563 kr. og for analoge videobånd 0,0784 kr.

Stk. 2. Vederlaget udgør for 2003 for digitale lydmedier 1,75 kr. pr. stk., for digitale billedmedier 9,41 kr. pr. stk. og for digitale hukommelseskort 4 kr. pr. stk.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 42.** Vederlagsperioden er måneden.

Stk. 2. Anmeldte virksomheder skal opgøre det vederlagspligtige antal lyd- og videobånd, der i perioden er udleveret fra virksomheden, samt disses spilletid.

Stk. 3. Anmeldte virksomheder, der udtager lyd- eller videobånd til brug i virksomheden, skal medregne forbruget til udleveringen efter stk. 2.

Stk. 4. Opgørelsen specificeres efter retningslinjer, som fastsættes af kulturministeren efter forhandling med fællesorganisationen. Kulturministeren kan endvidere efter forhandling med fællesorganisationen fastsætte retningslinjer for kontrol med den i 1. pkt. nævnte opgørelse.

§ 48. Nægter en organisation, som er godkendt efter § 50, stk. 3, eller et radio- eller fjernsynsforetagende uden rimelig grund at give samtykke til, at værker og udsendelser, som udsendes trådløst, samtidig og uændret videreudsendes over kabelanlæg, eller tilbydes en sådan videreudsendelse på urimelige vilkår, kan Ophavsretslicensnævnet på begæring meddele den fornødne tilladelse og fastsætte nærmere vilkår herfor. Bestemmelsen i § 50, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte vederlag reguleres fra 2004 årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«

6. I § 42 indsættes som stk. 5 og 6:

»*Stk. 5.* Kulturministeren kan fastsætte regler, der har til formål at forenkle ordningen med fradrag eller tilbagebetaling af vederlag for lyd- og videobånd m.v., der anvendes til professionelle formål, jf. § 43, stk. 1, nr. 3, og § 44, stk. 1, nr. 2.

Stk. 6. Enhver, som videresælger lyd- og videobånd m.v., har pligt til efter anmodning fra organisationen inden 4 uger at oplyse, hvem båndene m.v. er købt af.«

7. I § 48, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »over kabelanlæg«: »eller trådløst«.

8. I § 48, *stk. 1*, indsættes som 3. pkt.:

»Ophavsretslicensnævnets afgørelser efter 1. pkt. har ikke bindende virkning for radio- og fjernsynsforetagender.«

Gældende formulering

Stk. 2. Nægter et radio- eller fjernsynsforetagende efter § 69 at give samtykke til, at foretagendets radio- eller fjernsynsudsendelser optages på en måde, som er omhandlet i § 13, stk. 1, 1. pkt., 2. led, eller § 17, stk. 5, eller kan der ikke opnås enighed om vilkårene for en sådan optagelse, kan Ophavsretslicensnævnet på begæring af hver af parterne meddele den fornødne tilladelse og fastsætte nærmere vilkår herfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder kun anvendelse, hvis en organisation af ophavsmænd har indgået en aftale, som omfattes af § 50, jf. § 13, stk. 1, 1. pkt., 2. led, eller § 17, stk. 5. Bestemmelsen i § 49 finder tilsvarende anvendelse.

Udøvende kunstnere

§ 65. En udøvende kunstners fremførelse af et litterært eller kunstnerisk værk må ikke uden kunstnerens samtykke

- 1) optages på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive den, eller
- 2) gøres tilgængelig for almenheden.

Stk. 2. Er fremførelsen optaget som anført i stk. 1, nr. 1, må den ikke uden den udøvende kunstners samtykke eftergøres eller gøres tilgængelig for almenheden, før 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da fremførelsen fandt sted. Hvis en optagelse af en fremførelse udgives eller offentliggøres inden for dette tidsrum, varer beskyttelsen dog, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor den første udgivelse eller offentliggørelse fandt sted, alt efter hvilket tidspunkt der er det første.

Stk. 3. En aftale mellem en udøvende kunstner og en filmproducent om at medvirke ved indspilningen af en film indebærer, at den udøvende kunstner i mangel af modstående aftale formodes at have overdraget sin ret til udlejning af filmen til producenten.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, §§ 3, 11 og 11 a, § 12, stk. 1, stk. 2, nr. 5, stk. 3, nr. 1, og stk. 4, §§ 13 og 15, § 16, stk. 1, § 17, stk. 1-3 og 5, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, og §§ 21, 22, 25, 27, 28, 30 a, 31, 33-35, 39-47, 49-57, 58 a, 61 og 62 finder tilsvarende anvendelse på udøvende kunstners fremførelser og optagelser heraf.

Lovforslaget

9. I § 65, stk. 4, og § 66, stk. 2, ændres »stk. 3, nr. 1, og stk. 4,« til: »stk. 3, stk. 4, nr. 1, og stk. 5, 1. pkt.,«.

*Gældende formulering**Lovforslaget**Fremstillere af lydoptagelser*

§ 66. Lydoptagelser må ikke uden fremstillerens samtykke eftergøres eller gøres tilgængelige for almenheden, før 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da optagelsen fandt sted. Hvis en lydoptagelse udgives inden for dette tidsrum, varer beskyttelsen dog, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor den første udgivelse fandt sted. Hvis en lydoptagelse ikke udgives, men på anden måde offentliggøres inden for den i 1. pkt. nævnte periode, varer beskyttelsen dog, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor offentliggørelsen fandt sted.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, § 11, stk. 2 og 3, § 11 a, § 12, stk. 1, stk. 2, nr. 5, stk. 3, nr. 1, og stk. 4, §§ 13 og 15, § 16, stk. 1, § 17, stk. 1-3 og 5, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, og §§ 21, 22, 25, 27, 28, 30 a, 31, 33, 34, 39-47 og 49-52 finder tilsvarende anvendelse på lydoptagelser.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1 må lydoptagelser, som udsendes trådløst i radio eller fjernsyn, videreudsendes over kabelanlæg og videreudsendes til almenheden ved hjælp af radioanlæg, når dette sker uden ændringer og samtidig med, at udsendelsen finder sted.

Fremstillere af billedoptagelser

§ 67. Billedoptagelser må ikke uden fremstillerens samtykke eftergøres eller gøres tilgængelige for almenheden, før 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da optagelsen fandt sted. Hvis en billedoptagelse udgives eller offentliggøres inden for dette tidsrum, varer beskyttelsen dog, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor den første udgivelse eller offentliggørelse fandt sted, alt efter hvilket tidspunkt der er det første.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, § 11, stk. 2 og 3, § 11 a, § 12, stk. 1, stk. 2, nr. 5, stk. 3, nr. 2, og stk. 4, §§ 13 og 15, § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, 3 og 5, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, § 21, stk. 3, og §§ 22, 25, 27, 28, 30 a, 31-34, 47 og 49-52 finder tilsvarende anvendelse på billedoptagelser.

10. I § 67, stk. 2, og § 69, stk. 3, ændres »stk. 3, nr. 2, og stk. 4,« til: »stk. 3, stk. 4, nr. 2, og stk. 5, 1. pkt.,«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1 må billedoptagelser, som udsendes trådløst i fjernsyn, videreudsendes over kabelanlæg og videreudsendes til almenheden ved hjælp af radioanlæg, når dette sker uden ændringer og samtidig med, at udsendelsen finder sted.

Radio- og fjernsynsforetagender

§ 69. En radio- eller fjernsynsudsendelse må ikke uden radio- eller fjernsynsforetagendets samtykke udsendes af andre eller på anden måde fremføres offentligt. Udsendelsen må heller ikke uden samtykke affotograferes eller optages på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive den.

Stk. 2. Er en udsendelse affotograferet eller optaget som anført i stk. 1, må den ikke uden foretagendets samtykke eftergøres eller gøres tilgængelig for almenheden før 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da udsendelsen fandt sted.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, § 11, stk. 2 og 3, § 11 a, § 12, stk. 1, stk. 2, nr. 5, stk. 3, nr. 2, og stk. 4, § 15, § 17, stk. 1-3, § 19, stk. 1 og 2, §§ 21, 22 og 25, § 27, stk. 1 og 3, og §§ 28 og 31-33 finder tilsvarende anvendelse på radio- og fjernsynsudsendelser.

Fremstillere af fotografiske billeder

§ 70. Den, som fremstiller et fotografisk billede (fotografen), har eneret til at råde over billedet ved at fremstille eksemplarer af det og ved at gøre det tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Retten til et fotografisk billede varer, indtil 50 år er forløbet efter udgangen af det år, da billedet blev fremstillet.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, §§ 3, 7, 9, 11 og 11 a, § 12, stk. 1 og stk. 2, nr. 5, §§ 13-16, § 17, stk. 1, 3 og 5, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, §§ 20, 21 og 23, § 24, stk. 1 og 2, og §§ 25, 27, 28, 30-31, 33-35, 39-47, 49-58 og 60-62 finder tilsvarende anvendelse på fotografiske billeder. Er et fotografisk billede genstand for ophavsret efter § 1, kan denne også gøres gældende.

11. I § 70, *stk. 3*, ændres »stk. 1 og stk. 2, nr. 5« til: »stk. 1, stk. 2, nr. 5, og stk. 3«.

*Gældende formulering**Fremstillere af kataloger m.v.*

§ 71. Den, som fremstiller et katalog, en tabel, en database eller lignende, hvori et større antal oplysninger er sammenstillet, eller som er resultatet af en væsentlig investering, har eneret til at råde over det pågældende arbejde som helhed eller en væsentlig del deraf ved at fremstille eksemplarer af det og ved at gøre det tilgængeligt for almenheden.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på en eksemplarfremstilling eller tilgængeliggørelse for almenheden af uvæsentlige dele af indholdet af et katalog, en tabel, en database eller lignende, som foretages gentagne gange og systematisk, såfremt de nævnte handlinger kan sidestilles med handlinger, der strider mod en normal udnyttelse af de pågældende arbejder, eller som skader fremstillernes legitime interesser urimeligt.

Stk. 3. Er arbejder af den i stk. 1 nævnte art eller dele deraf genstand for ophavsret eller anden beskyttelse, kan denne også gøres gældende.

Stk. 4. Beskyttelsen efter stk. 1 varer indtil 15 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor arbejdet blev fremstillet. Hvis et arbejde af den nævnte art gøres tilgængeligt for almenheden inden for dette tidsrum, varer beskyttelsen dog indtil 15 år er forløbet efter udgangen af det år, hvor arbejdet første gang blev gjort tilgængeligt for almenheden.

Stk. 5. Bestemmelserne i § 2, stk. 2-4, §§ 6-9, § 11, stk. 2 og 3, § 12, stk. 1 og stk. 2, nr. 4, §§ 13-17, § 18, stk. 1 og 2, § 19, stk. 1 og 2, §§ 20-22, 25, 27, 28, 30-35, § 36, stk. 2 og 3, § 47 og §§ 49-52 finder tilsvarende anvendelse på de kataloger, tabeller, databaser m.v., der er nævnt i stk. 1.

Stk. 6. Aftalevilkår, der udvider fremstillernes ret efter stk. 1 til et offentliggjort arbejde, er ugyldige.

Straf

§ 76. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt

- 1) overtræder § 2 eller § 3,
- 2) overtræder §§ 65, 66, 67, 69, 70 eller 71,

Loyforslaget

12. I § 71, stk. 5, ændres »stk. 1 og stk. 2, nr. 4« til: »stk. 1, stk. 2, nr. 4, stk. 4, nr. 3, og stk. 5, 2. pkt.«.

13. I § 76, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »§ 41, stk. 1,« : »§ 42, stk. 6,«.

Gældende formulering

- 3) overtræder § 11, stk. 2, § 60 eller §§ 72-75,
- 4) undlader at fremsende opgørelse efter § 38, stk. 6,
- 5) undlader at lade sig anmelde eller undlader at meddele oplysninger til fællesorganisationen efter § 41, stk. 1, og § 46, 1. pkt., eller undlader at føre eller opbevare regnskaber i henhold til § 45 eller
- 6) overtræder forskrifter, der er givet efter § 61, stk. 2.

Stk. 2. Er en forsætlig overtrædelse af de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte bestemmelser begået ved erhvervsmæssigt at fremstille eller blandt almenheden sprede eksemplarer af værker eller frembringelser, der beskyttes efter §§ 65-71, kan straffen under særlig skærpende omstændigheder stige til fængsel indtil 1 år. Særlig skærpende omstændigheder anses navnlig for at foreligge, hvis overtrædelsen vedrører et betydeligt antal eksemplarer, eller hvis der ved overtrædelsen tilsigtes en betydelig vinding.

§ 89. Loven træder i kraft den 1. juli 1995.

Stk. 2. Samtidig ophæves

- 1) lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, jf. lovbekendtgørelse nr. 1170 af 21. december 1994, og
- 2) lov om retten til fotografiske billeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 715 af 8. september 1993.

Stk. 3. Forslag til revision af §§ 75 c og 75 d fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 2005-06.

Lovforslaget

14. I § 89, *stk. 3*, ændres »§§ 75 c og 75 d« til: »§§ 39-46, 75 c og 75 d«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne eller Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 2

Høringsinstanser

Advokatrådet, Akademiet for de Skønne Kunster, Akademiet for de tekniske Videnskaber, Amdsrådsforeningen i Danmark, Antipiratgruppen, Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, Bibliotekarforbundet, Bibliotekslederforeningen, Biblioteksstyrelsen, Billedkunstnernes Forbund, Boligselskabernes Landsforening, Brancheorganisationen for Undervisningsmidler, Brancheorganisationen Forbrugerelektronik, Business Software Alliance, Canal Digital, CopyDan, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Biblioteksskole, Danmarks Blindebibliotek, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artist Forbund, Dansk BiblioteksCenter, Dansk Blindesamfund, Dansk Fagpresse, Dansk Filmfotograf Forbund, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Folkemindesamling, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Forfatterforening, Dansk Fotografisk Forening, Dansk Galleri Sømmenslutning, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, DANSK IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Kapelmesterforening, Dansk Kommunikationsforening, Dansk Komponistforening, Dansk Kulturhistorisk Museumsforening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Magasinpresses Udgiverforening, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Musikarbejderforening, Dansk Musikbiblioteksforening, Dansk Musiker Forbund, Dansk Musikforlæggerforening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Solist-Forbund, Danske Arkitekters Landsforbund, Danske Billedautorer, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Dagblades Forening, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Filminstruktører, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer, Danske Kunsthåndværkere, Danske Mediers Forum, Danske Populærautorer, Danske Reklamebureauers Brancheorganisation, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Teatres Fællesorganisation, Danske Tegneserieskaber, Danske Uafhængige Pladeselskaber, DDJO, De Samvirkende Invalideorganisationer, Den Danske Boghandlerforening, Den danske Forlæggerforening, Den

Kristne Producentkomité, Det Centrale Handicapråd, Det danske Akademi, Det Danske Filminstitut, Det Kgl. Bibliotek, Det Kgl. Teater, Digital Forbruger Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen, DR, Døvefilm Video, FAEM – Foreningen af Arbejderbevægelsens Medievirksomheder, FILMRET, Film- og TV-arbejderforeningen, Finansrådet, Fonden for Aktiv Blinde, Forbrugerrådet, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Auktionsledere i Danmark, Foreningen af Billedmedieoversættere, Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter, Foreningen af Danske Kunstmuseer, Foreningen af Danske Naturhistoriske Museer, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Foreningen af Filmudlejere i Danmark, Foreningen af Videogramdistributører i Danmark, Foreningen Danske Designere, Foreningen for Dansk Internet Handel, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, Frederiksberg Kommune, Fællesrådet for Autorer, Fællesrådet for Udøvende Kunstnere, Gramex, HK, HORESTA, HTS, Håndværksrådet, IFPI Danmark, IT-Brancheorganisationen, ITEK/Dansk Industri, KODA, KOMM – Foreningen af Kommercielle Lokalradio og TV-stationer, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Skolebiblioteksforening, Konkurrencestyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Kulturarvsstyrelsen, Kulturministeriets Rektorer – KUR, Kunsthandlerforeningen, Kunstrådet, Københavns Kommune, Landsforeningen til bevaring af fotografier og film, Landsorganisationen i Danmark, Lægemediel Industri Foreningen, Multi Medie Foreningen, Nordisk Copyright Bureau, Ophavsretligt Forum, Ophavsretslicensnævnet, Ordblinde/Dysleksiforeningen, Patent- og Varemærkestyrelsen, Phonofile, Praktiserende Arkitekters Råd, Producentforeningen, PROSA, Rektorkollegiet, Rettigheds-Alliancen, Rigsarkivet, Sømmenslutningen af Danske Scenografer, Sømmenslutningen af Lokalarkiver, Sømmenslutningen af lokale radio og tv-stationer i Danmark, Samrådet for Ophavsret, Solistforeningen af 1921, Speaker- og Indlæserforeningen, Statens Kunstfond, Statens Museum for Kunst, Statsbiblioteket, STOP I/S,

Teaterteknikerforbundet, Tegnerne/Tegnerforbundet af 1919, Teknologirådet, Tele Danmark, TV 2/DANMARK, Viasat, TvDanmark, UBOD, UBVA, Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og

Udvikling, Rigsrevisionen, Skatteministeriet, Socialministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, professor Mads Bryde Andersen, professor Peter Blume, professor Jens Schovsbo, adjunkt Morten Rosenmeier, lektor Thomas Riis, professor Palle Bo Madsen og adjunkt Hanne Kirk Deichmann.

Bilag til f. t. l. vedr. ophavsretsloven

Bilag 3

Tablet over båndvederlagsordninger i EU-landene

Land	Vederlag på blanke cd'er (Euro for 74 minutters spilletid)	Vederlag på blanke dvd'er (Euro for 2 timers spilletid)	Samlet opkrævet vederlag i 2002 (mio. Euro)*	Samlet vederlag pr. indbygger (Euro)
Belgien	CD-R Audio: 0,28 CD-R Data: 0,15	0,24	7 (2001)	0,70
Danmark**	0,56	1,27	7,94	1,59
Finland	CD-R/RW Audio: 0,37 CD-R/RW Data: 0,19	0,91	10,1	2,02
Frankrig	CD-R/RW Audio: 0,56	2,51	118,8	2,05
Grækenland	6 % af værdien af mediet.	6 % af værdien af mediet.	1,5	0,14
Holland	CD-R/RW Audio: 0,52 CD-R/RW Data: 0,41	0,84	13,6 (2001)	0,88
Italien	0,36	0,58	7,3 (2001)	0,13
Portugal***	-	-	-	-
Spanien	0,22	****	24,73 (2001)	0,63
Sverige	0,16	0,27	7,67	0,85
Tyskland	0,08	0,17	59 (2001)	0,71
Østrig	CD-R/RW Audio: 0,22 CD-R/RW Data: 0,18	0,36	6,8	0,85

(Kilder: Oplysninger fra regeringsrepræsentanter fra de enkelte lande og oplysninger fra Copy-Dan Båndkopi. Der tages forbehold for mindre udsving grundet valutakurser.)

* Både vederlag for blanke medier og vederlag for apparatur (hardware). Der er i nogle tilfælde tale om cir-katal.

** Anvendt kurs DKK/EUR: 7,43 (sept. 2003).

*** Vederlagsordningen fungerer endnu ikke i praksis.

**** Vederlag opkræves ikke.

Storbritannien, Irland og Luxembourg har ingen blankbåndsortning.

**RÅDETS DIREKTIV 93/83/EØF
af 27. september 1993**

om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR –

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2, og artikel 66,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹⁾, i samarbejde med Europa-Parlamentet²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³⁾, og ud fra følgende betragtninger:

(1) De mål for Fællesskabet, der er nedfældet i Traktaten, omfatter en stadig snævrere samenslutning mellem de europæiske folk og snævrere forbindelser mellem Fællesskabets medlemsstater samt en sikring af økonomiske og sociale fremskridt for disse lande gennem fælles handling med sigte på at fjerne de skranker, der deler Europa;

(2) med dette mål for øje foreskriver Traktaten oprettelse af et fælles marked og et område uden indre grænser; herunder hører især fjernelse af hindringer for den frie bevægelighed for tjenesteydelser og sikring af, at konkurrencen på det fælles marked ikke fordrejes; med dette mål for øje kan Rådet udstede direktiver om samordning af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed;

(3) radio- og tv-udsendelse på tværs af landegrænserne i Fællesskabet, især via satellit og kabel, er et af de vigtigste midler til at fremme virkeliggørelsen af Fællesskabets mål, som er af både politisk, økonomisk, social, kulturel og juridisk karakter;

(4) med henblik på at nå ovennævnte mål har Rådet den 3. oktober 1989 vedtaget direktiv 89/552/EØF om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne

vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed⁴⁾, som indeholder bestemmelser til fremme af spredning og produktion af europæiske tv-programmer samt om reklame, sponsorvirksomhed, beskyttelse af mindreårige og retten til berigtigelse;

(5) ikke desto mindre hæmmes såvel grænseoverskridende programudsendelse via satellit som viderespredning pr. kabel af programmer fra andre medlemsstater stadig af en række forskelle i de nationale bestemmelser om ophavsret og en vis usikkerhed med hensyn til, hvad der er gældende ret; der er derfor risiko for, at rettighedshaverne værker udnyttelse, uden at der betales et vederlag, eller at enkelte eneretsindehavere i forskellige medlemsstater blokerer for udnyttelsen af deres værker; den manglende retssikkerhed udgør frem for alt en umiddelbar hindring for programmernes frie bevægelighed inden for Fællesskabet;

(6) i ophavsretlig henseende behandles tilgængeliggørelse for almenheden via direkte sendende satellit således for tiden forskelligt fra tilgængeliggørelse for almenheden via kommunikationssatellit; da individuel modtagelse af udsendelser fra begge satellittyper i dag er mulig og økonomisk overkommelig, er der ikke længere nogen begrundelse for denne forskel i den retlige behandling;

(7) den frie udsendelse af programmer hæmmes tillige af den manglende retlige afklaring af, hvorvidt udsendelse via satellit, hvis signaler kan modtages direkte, alene berører rettighederne i sendelandet eller samtidig berører rettighederne i alle modtagerlande; på grund af den ophavsretlige ligebehandling af kommunikationssatellitter og direkte sendende satellitter er det i dag stort set alle de programmer, der sendes via satellit inden for Fællesskabet, der berøres af denne mangel på retssikkerhed;

(8) den retssikkerhed, der er nødvendig for at sikre den frie bevægelighed for radio- og tv-udsendelser inden for Fællesskabet, mangler tillige i de tilfælde, hvor programmer, der sendes over landegrænserne, tilføres kabelnet og viderebredes via disse;

(9) udviklingen inden for aftalebaseret rettigheds erhvervelse på grundlag af en tilladelse yder allerede et stort bidrag til oprettelsen af det tilstræbte europæiske audiovisuelle område; det er derfor vigtigt at sikre den fortsatte eksistens af sådanne aftaler og i videst muligt omfang at fremme deres gnidningsløse gennemførelse i praksis;

(10) for øjeblikket kan kabeldistributører ikke være helt sikre på, at de nu også har erhvervet alle rettighederne til de programmer, der indgår i sådanne aftaler;

(11) endelig er de berørte parter i forskellige medlemsstater ikke alle i samme udstrækning underkastet forpligtelser, hvorefter de ikke uden gyldig grund kan nægte at forhandle om erhvervelsen af de rettigheder, som er nødvendige for viderebredning pr. kabel, eller at lade sådanne forhandlinger mislykkes;

(12) der er således behov for at supplere de allerede nævnte retlige rammer for oprettelsen af et audiovisuelt område, som er fastlagt i direktiv 89/552/EØF, med ophavsretlige bestemmelser;

(13) derfor bør de forskelle, som eksisterer i medlemsstaterne for så vidt angår behandlingen af udsendelse af programmer via kommunikationssatellit ophøre, således at det afgørende forhold overalt i Fællesskabet bliver, hvorvidt værker eller andet beskyttet materiale gøres tilgængeligt for almenheden; udbydere af grænseoverskridende radio- og tv-programmer vil derved blive behandlet ens, uanset om de anvender en direkte sendende satellit eller en kommunikationssatellit;

(14) manglen på retssikkerhed med hensyn til, hvilke rettigheder, der skal erhverves, og som lægger hindringer i vejen for den grænseoverskridende programudsendelse via satellit, bør udbedres ved på EF-plan at fremsætte en definition af, hvad der forstås ved tilgængeliggørelse for almenheden via satellit; denne definition skal også præcisere stedet, hvorfra tilgængeliggørelsen for almenheden udgår; en sådan definition er

nødvendig for at forhindre, at flere nationale lovgivninger anvendes samtidig på én og samme udsendelse; tilgængeliggørelse for almenheden via satellit finder alene sted i de tilfælde og i den medlemsstat, hvor de programbærende signaler under radio- og tv-selskabets kontrol og ansvar introduceres i en ubrudt sendekæde op til satellitten og ned mod jorden; de normale tekniske procedurer vedrørende programbærende signaler kan ikke betragtes som afbrydelser af sendekæden;

(15) aftalebaseret erhvervelse af eneretten til radio- og tv-udsendelse bør være underkastet de gældende bestemmelser om ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i den medlemsstat, hvor tilgængeliggørelsen for almenheden via satellit finder sted;

(16) princippet om aftalefrihed, som ligger til grund for dette direktiv, gør det muligt fortsat at begrænse udnyttelsen af rettighederne, først og fremmest hvad angår visse tekniske sendemetoder og visse sprogversioner;

(17) når rettighederne skal erhverves, bør de berørte parter ved beregningen af vederlaget tage hensyn til samtlige faktorer, der er kendetegnende for udsendelsen, såsom det reelle og potentielle seer- eller lytterantal samt sprogversionen;

(18) anvendelsen af princippet om oprindelseslandet i dette direktiv kan være et problem i forbindelse med bestående kontrakter; der bør i dette direktiv fastsættes en periode på fem år til om nødvendigt at tilpasse bestående kontrakter på baggrund af direktivet; princippet om oprindelseslandet bør derfor ikke gælde for bestående kontrakter, som udløber inden den 1. januar 2000; hvis parterne på denne dato fortsat er interesseret i kontrakten, bør samme parter have ret til at genforhandle kontraktens betingelser;

(19) eksisterende internationale koproduktionsaftaler skal fortolkes i lyset af det økonomiske sigte og anvendelsesområde, som parterne har i tankerne ved undertegnelsen; tidligere har internationale koproduktionsaftaler ofte ikke udtrykkeligt og specifikt omhandlet tilgængeliggørelse for almenheden via satellit som omhandlet i dette direktiv, som en særlig form for kommunikation; den filosofi, der ligger til grund for mange eksisterende internationale koproduktionsaftaler, er, at de enkelte medproducenter hver

for sig og uafhængigt af hinanden udøver deres rettigheder til koproduktionen, idet de har fordelt udnyttelsesretten mellem sig efter territoriale grænser; når tilgængeliggørelse for almenheden via satellit, som en medproducent har givet tilladelse til, berører værdien af en anden medproducents brugsret, vil en sådan eksisterende aftale normalt skulle fortolkes således, at sidstnævnte medproducent skal give sit samtykke til førstnævnte medproducents tilladelse til tilgængeliggørelse for almenheden via satellit; sidstnævnte medproducents sproglige eksklusivitet krænktes, hvis den eller de sproglige udgaver af nævnte tilgængeliggørelse, herunder udgaver, som er eftersynkroniseret eller forsynet med undertekster, falder sammen med et eller flere sprog, der er vidt udbredt i det område, som ifølge aftalen er tildelt den pågældende medproducent; begrebet eksklusivitet bør forstås i bredere forstand, hvor der er tale om tilgængeliggørelse for almenheden via satellit af et værk, som blot består af billeder, og som ikke indeholder nogen dialog eller undertekster; der er behov for en klar regel i de tilfælde, hvor det i en international koproduktionsaftale ikke udtrykkeligt er fastsat, hvorledes rettighederne er fordelt i forbindelse med tilgængeliggørelse for almenheden via satellit som omhandlet i dette direktiv;

(20) tilgængeliggørelse for almenheden via satellit fra tredjelande vil under visse omstændigheder blive anset for at finde sted inden for en medlemsstat i Fællesskabet;

(21) det bør sikres, at ophavsmænd, udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og tv-selskaber beskyttes i alle medlemsstater, og at en sådan beskyttelse ikke er underkastet en lovbestemt licensordning; dette er den eneste måde, hvorpå det kan forhindres, at konkurrencen på det fælles marked forrejes på grund af en uensartet beskyttelse;

(22) fremkomsten af nye teknologier vil sandsynligvis få både kvalitativ og kvantitativ indflydelse på udnyttelsen af værker og på andre spørgsmål;

(23) på baggrund af denne udvikling bør beskyttelsesniveauet i henhold til dette direktiv for alle rettighedshavere inden for de af direktivet omfattede områder løbende tages op til revision;

(24) harmoniseringen af den i dette direktiv omhandlede lovgivning medfører en harmonisering af de bestemmelser, som sikrer et højt beskyttelsesniveau for ophavsmænd, udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og tv-selskaber; denne harmonisering bør ikke gøre det muligt for radio- og tv-selskaber at drage fordel af forskelle i beskyttelsesniveauerne ved at flytte aktiviteter til skade for den audiovisuelle produktion;

(25) beskyttelsen af ophavsretsbeslægtede rettigheder bør bringes på linje med beskyttelsen i Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret⁵⁾, for så vidt angår tilgængeliggørelse for almenheden via satellit; dette bør især sikre udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer et rimeligt vederlag for tilgængeliggørelse for almenheden via satellit af deres fremførelser eller fonogrammer;

(26) artikel 4 hindrer ikke medlemsstaterne i at udvide den formodning, der er nævnt i artikel 2, stk. 5, i direktiv 92/100/EØF, til at omfatte de enerettigheder, der er omhandlet i nævnte artikel 4; artikel 4 er heller ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser om simpel formodning, for så vidt angår tilladelse til udnyttelse af de af de udøvende kunstneres enerettigheder, som er omhandlet i nævnte artikel, og under forudsætning af at denne formodningsregel er i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender;

(27) viderespredning pr. kabel af programmer fra andre medlemsstater er en handling, som er undergivet ophavsret og i givet fald ophavsretsbeslægtede rettigheder; en kabeldistributør bør derfor for hver enkelt programdels vedkommende indhente tilladelse fra samtlige rettighedshavere; disse tilladelser bør principielt gives gennem aftaler, medmindre der midlertidigt er gjort undtagelser for eksisterende lovbestemte licensordninger;

(28) for at sikre, at udenforstående, som har rettigheder til enkelte programdele, ikke gennem indsigelser kan forhindre indgåede aftaler i at fungere gnidningsløst bør der, i det omfang det

er nødvendigt af hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende ved viderespredning pr. kabel, fastsættes en forpligtelse for rettighedshaverne til udelukkende at udøve deres ret til at kræve tilladelse kollektivt gennem forvaltningsselskaber; retten til at give tilladelse bibeholdes dog som sådan, men måden, hvorpå denne ret udøves, bør reguleres i et vist omfang; heraf følger samtidig, at kabeldistributionsrettighederne stadig kan overdrages; udøvelsen af ideelle rettigheder er ikke omfattet af dette direktivs bestemmelser;

(29) undtagelsen i artikel 10 i dette direktiv bør ikke indskrænke rettighedshavernes ret til at overdrage deres rettigheder til forvaltningsselskaber og herigennem sikre sig en direkte andel af det vederlag, som kabeldistributøren betaler for viderespredningen pr. kabel;

(30) der bør derudover indføres en række supplerende foranstaltninger, som skal fremme indgåelsen af sådanne aftalebaserede overenskomster om viderespredning pr. kabel; en part, der ønsker at indgå en kollektiv aftale, bør selv være forpligtet til at fremlægge forslag til kollektiv aftale; desuden bør alle berørte parter altid kunne henvende sig til uvildige forligsmænd, som har til opgave at yde bistand i forhandlingerne, og som kan fremsætte forslag; sådanne forslag og eventuelle indvendinger herimod bør meddeles de berørte parter i overensstemmelse med de gældende regler for meddelelse af retdokumenter, navnlig som fastsat i eksisterende internationale konventioner; endelig bør der drages omsorg for, at sådanne aftaleforhandlinger ikke uden gyldig grund blokeres, og at visse rettighedshaveres deltagelse i sådanne forhandlinger ikke hindres uden gyldig grund; ingen af disse foranstaltninger til fremme af rettigheds erhvervelsen bør rejse tvivl om, at erhvervelsen af kabeldistributionsrettigheder sker ved indgåelse af aftale;

(31) medlemsstaterne bør i en overgangsperiode kunne bibeholde eksisterende organer, som inden for deres område har kompetence i sager, hvor retten til at videresprede et program pr. kabel til almenheden er blevet nægtet uden rimelig grund eller er blevet tilbudt på urimelige vilkår af et radio- og tv-selskab; det er en forudsætning, at de berørte parter bør sikres ret til at blive hørt af organet, og at organets eksistens ikke hindrer

de berørte parter i at have normal adgang til domstolene;

(32) der synes derimod ikke at være behov for fællesskabsregler i de tilfælde, hvor følgerne, måske med visse økonomisk set ubetydelig undtagelser, alene er mærkbare inden for en medlemsstats grænser;

(33) der bør fastsættes de minimumsbestemmelser, som er nødvendige for at virkeliggøre og sikre den frie, uhindrede programudsendelse via satellit på tværs af landegrænserne og den samtidige, uændrede viderespredning pr. kabel af radio- og tv-programmer fra andre medlemsstater principielt på grundlag af en aftale;

(34) dette direktiv bør ikke foregribe fremtidige harmoniseringstiltag i forbindelse med ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder samt kollektiv varetagelse af sådanne rettigheder; medlemsstaternes adgang til at regulere forvaltningsselskabernes virksomhed bør ikke anfægte den frie adgang til at indgå forhandlingsbaseret aftale om de rettigheder, som dette direktiv vedrører, såfremt sådanne forhandlinger finder sted inden for rammene af generelle eller specifikke nationale regler om konkurrenceforhold og forebyggelse af udnyttelse af monopol-dannelser;

(35) det bør derfor overlades til medlemsstaterne at supplere de rammebestemmelser, som er nødvendige for, at de i dette direktiv tilstræbte mål kan nås, med nationale love og administrative bestemmelser, der ikke modvirker de mål, der er fastsat i direktivet, og i øvrigt er i overensstemmelse med fællesskabsretten;

(36) anvendelsen af konkurrencereglerne i Traktatens artikel 85 og 86 berøres ikke af dette direktiv –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

DEFINITIONER

Artikel 1

Definitioner

1. I dette direktiv forstås ved »satellit« en satellit, der sender på frekvensbånd, som kommunikationsretligt er forbeholdt radio- og tv-udsendelse af signaler, der kan modtages af almenhe-

den, eller som er forbeholdt lukket punkt-til-punkt kommunikation. I sidstnævnte tilfælde skal den individuelle modtagelse af signalerne imidlertid ske under omstændigheder, der er sammenlignelige med dem, der gør sig gældende i førstnævnte tilfælde.

2. a) I dette direktiv forstås ved »tilgængeliggørelse for almenheden via satellit«: den handling under radio- og tv-selskabets kontrol og ansvar at introducere program-bærende signaler, der er beregnet for almenheden i en ubrudt sendekæde, der fører op til satellitten og ned mod jorden.
- b) Tilgængeliggørelse for almenheden via satellit finder kun sted i den medlemsstat, hvor de programbærende signaler under radio- og tv-selskabets kontrol og ansvar introduceres i en ubrudt sendekæde, der fører op til satellitten og ned mod jorden.
- c) Hvis de programbærende signaler udsendes i kodeform, foreligger der tilgængeliggørelse for almenheden via satellit under forudsætning af, at radio- og tv-selskabet giver almenheden midler til at afkode udsendelsen, eller at dette sker med dets samtykke.
- d) Hvis tilgængeliggørelse for almenheden via satellit finder sted i et tredjeland, som ikke har det beskyttelsesniveau, der er fastsat i kapitel II, og
 - i) såfremt de programbærende signaler transmitteres til satellitten fra en uplink-station beliggende i en medlemsstat, anses tilgængeliggørelse for almenheden for at have fundet sted i den pågældende medlemsstat, og rettighederne i henhold til kapitel II skal kunne gøres gældende over for den person, der driver uplink-stationen, eller
 - ii) såfremt der ikke anvendes en uplink-station beliggende i en medlemsstat, men et radio- og tv-selskab, der er etableret i en medlemsstat, derimod har foranlediget sådan tilgængeliggørelse for almenheden via satellit, anses tilgængeliggørelse for almenheden for at have fundet sted i den medlemsstat, hvor radio- og tv-selskabet har sit hovedsæde i Fællesskabet, og rettighederne i henhold til kapitel II kan gøres gældende over for radio- og tv-selskabet.

3. I dette direktiv forstås ved »viderespredning pr. kabel«: samtidig, uændret og uforkortet viderespredning til almenheden gennem kabel- eller mikrobølgesystemer af en trådbåren eller trådløs, herunder satellitfremført førstegangsudsendelse fra en anden medlemsstat af radio- eller fjernsynsprogrammer beregnet for almenheden.

4. I dette direktiv forstås ved »forvaltningsselskab«: enhver sammenslutning, hvis eneste formål er, eller hvor et af hovedformålene er, at varetage eller administrere ophavsret eller ophavsretsbeslægtede rettigheder.

5. I dette direktiv betragtes hovedinstruktøren af et filmværk eller et audiovisuelt værk som ophavsmand eller som en af ophavsmændene til værket. Medlemsstaterne kan fastsætte regler for, at andre personer kan komme i betragtning som medophavsmænd til værket.

KAPITEL II

UDSENDELSE AF PROGRAMMER VIA SATELLIT

Artikel 2

Udsendelsesret

I overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel skal medlemsstaterne give en ophavsmand eneret til at tillade tilgængeliggørelse for almenheden via satellit af ophavsretligt beskyttede værker.

Artikel 3

Erhvervelse af udsendelsesrettigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at den i artikel 2 omhandlede tilladelse alene kan erhverves ved aftale.

2. En medlemsstat kan fastsætte, at en kollektiv aftale, som et forvaltningsselskab har indgået med et radio- og tv-selskab om en bestemt kategori af værker, kan udvides til også at omfatte rettighedshavere inden for samme kategori, som ikke er repræsenteret af forvaltningsselskabet, forudsat at

- tilgængeliggørelsen for almenheden via satellit foregår samtidig med en jordbaseret udsendelse fra det samme radio- og tv-selskab, og
- den ikke-repræsenterede rettighedshaver til enhver tid skal have mulighed for at udeluk-

ke, at en sådan udvidelse af en kollektiv aftale finder anvendelse på hans værker og mulighed for at udøve sine rettigheder enten individuelt eller kollektivt.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på filmværker og andre værker, der fremstilles på tilsvarende måde.

4. Er det i en medlemsstats lovgivning fastsat, at en kollektiv aftale kan udvides i overensstemmelse med stk. 2, skal den pågældende medlemsstat meddele Kommissionen, hvilke radio- og tv-selskaber der er berettigede til at gøre brug af denne lovgivning. Kommissionen offentliggør denne meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (C-udgaven).

Artikel 4

Udøvende kunstneres, fonogramfremstilleres og radio- og tv-selskabers rettigheder

1. For så vidt angår tilgængeliggørelse til almenheden via satellit, skal udøvende kunstneres, fonogramfremstilleres og radio- og tv-selskabers rettigheder beskyttes i overensstemmelse med artikel 6, 7, 8 og 10 i direktiv 92/100/EØF.

2. For så vidt angår stk. 1 forstås ved »udsendelse ved hjælp af radiobølger« i direktiv 92/100/EØF også tilgængeliggørelse for almenheden via satellit.

3. Med henblik på udøvelsen af de rettigheder, der er omhandlet i stk. 1 finder artikel 2, stk. 7, og artikel 12 i direktiv 92/100/EØF anvendelse.

Artikel 5

Forholdet mellem ophavsret og beslægtede rettigheder

Beskyttelse af ophavsretsbeslægtede rettigheder i medfør af dette direktiv berører i ingen henseende beskyttelsen af ophavsret.

Artikel 6

Minimumsbeskyttelse

1. Medlemsstaterne kan fastsætte en mere vidtgående beskyttelse af indehavere af ophavsretsbeslægtede rettigheder end den, der kræves efter artikel 8 i direktiv 92/100/EØF.

2. Medlemsstaterne skal ved anvendelse af stk. 1 følge definitionerne i artikel 1, stk. 1 og 2.

Artikel 7

Overgangsbestemmelser

1. Artikel 13, stk. 1, 2, 6 og 7, i direktiv 92/100/EØF finder anvendelse med hensyn til anvendelsestidspunktet for de rettigheder, som er omhandlet i nærværende direktivs artikel 4, stk. 1. Artikel 13, stk. 4 og 5, i direktiv 92/100/EØF finder tilsvarende anvendelse.

2. Aftaler om udnyttelse af værker og andet ophavsretligt beskyttet materiale, som er gældende på den i artikel 14, stk. 1, nævnte dato, er omfattet af bestemmelserne i artikel 1, stk. 2, og artikel 2 og 3 fra 1. januar 2000 og fremover, hvis de udløber efter denne dato.

3. Hvis det i en international koproduktionsaftale, som er indgået før den i artikel 14, stk. 1, nævnte dato mellem en medproducent fra en medlemsstat og en eller flere medproducenter fra andre medlemsstater eller tredjelande, udtrykkeligt er fastsat, hvorledes udnyttelsesretten til koproduktionen er fordelt mellem medproducenterne på geografiske områder for så vidt angår alle former for kommunikation, uden at der sondres mellem den ordning, der gælder for tilgængeliggørelse for almenheden via satellit og bestemmelserne for andre kommunikationsformer, og hvis denne tilgængeliggørelse for almenheden via satellit af koproduktionen kræver en af medproducenternes eller dennes befuldmægtigedes eksklusivitet, især den sproglige eksklusivitet, inden for et bestemt område, forudsætter tilladelse fra en medproducent, eller dennes befuldmægtigede til tilgængeliggørelse for almenheden via satellit et forudgående samtykke fra indehaveren af eksklusivetsretten, hvad enten den pågældende er medproducent eller befuldmægtiget.

KAPITEL III

VIDERESPREDNING PR. KABEL

Artikel 8

Ret til viderespredning pr. kabel

1. Medlemsstaterne skal sikre, at viderespredning pr. kabel af radio- og tv-udsendinger fra andre medlemsstater på deres territorium sker under overholdelse af gældende bestemmelser vedrørende ophavsret og beslægtede rettigheder, og at en sådan viderespredning finder sted på grundlag af individuelle eller kollektive kon-

traktmæssige aftaler mellem indehaverne af ophavsret eller beslægtede rettigheder og kabeldistributørerne.

2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne indtil den 31. december 1997 opretholde lovbestemte licensordninger, som var gældende pr. 31. juli 1991, eller som det udtrykkeligt ved lov var muligt at indføre pr. denne dato.

Artikel 9

Udøvelse af retten til viderespredning pr. kabel

1. Medlemsstaterne skal sikre, at den ret, som indehaverne af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder har til at give eller nægte en kabeldistributør tilladelse til viderespredning pr. kabel alene kan gøres gældende gennem forvaltningsselskaber.

2. Har en rettighedshaver ikke overdraget varetagelsen af sine rettigheder til et forvaltningsselskab, anses det forvaltningsselskab, der varetager rettigheder af samme kategori, for at være berettiget til at varetage vedkommendes rettigheder. Varetager mere end et forvaltningsselskab rettigheder af samme karakter, kan rettighedshaveren frit vælge, hvilket af de pågældende forvaltningsselskaber der skal anses for at være berettiget til at varetage vedkommendes rettigheder. En rettighedshaver som omhandlet i dette stykke skal have de samme rettigheder og forpligtelser som følge af aftalen mellem kabeldistributøren og det forvaltningsselskab, der anses for at være berettiget til at varetage vedkommendes rettigheder, som de rettighedshavere, der har bemyndiget det pågældende forvaltningsselskab til at varetage deres rettigheder, og vedkommende kan påberåbe sig disse rettigheder inden for en periode, der fastsættes af den berørte medlemsstat, og som ikke kan være på mindre end tre år at regne fra datoen for den viderespredning pr. kabel, hvori vedkommendes værk eller andet beskyttet materiale indgår.

3. En medlemsstat kan fastsætte, at en rettighedshaver, der giver tilladelse til førstegangsendelse på sit område af et beskyttet værk eller lignende, skal anses for at være indforstået med ikke at udøve sin ret til viderespredning pr. kabel på et individuelt grundlag, men at udøve den i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

Artikel 10

Radio- og tv-selskabers udøvelse af retten til viderespredning pr. kabel

Medlemsstaterne skal sikre, at artikel 9, ikke finder anvendelse på de rettigheder, som et radio- og tv-selskab udøver med hensyn til egne udsendelser, uanset om der er tale om dets egne rettigheder, eller om der er tale om rettigheder, som andre rettighedshavere har overdraget selskabet.

Artikel 11

Forligsmænd

1. I de tilfælde, hvor der ikke er indgået nogen aftale om viderespredning af en radio- og tv-udsendelse pr. kabel, skal medlemsstaterne sikre, at enhver part kan anmode om bistand fra en eller flere forligsmænd.

2. Forligsmændene har til opgave at yde bistand i forhandlingerne. De kan tillige fremsætte forslag til parterne.

3. Det forudsættes, at alle parter godkender de i stk. 2 nævnte forslag, hvis ingen af dem fremsætter indvendinger hertil inden tre måneder. De berørte parter skal have meddelelse om forslagene og om eventuelle indvendinger herimod i overensstemmelse med de gældende regler for meddelelse af retsdokumenter.

4. Forligsmændene skal udvælges på en sådan måde, at deres uafhængighed og uvildighed er hævet over enhver tvivl.

Artikel 12

Forebyggelse af misbrug af forhandlingsposition

1. Medlemsstaterne skal gennem civile eller administrative bestemmelser sikre, at parterne indleder og fører forhandlinger om tilladelse til viderespredning pr. kabel i god tro og ikke forhindrer eller stiller sig i vejen for forhandlingerne uden gyldig grund.

2. En medlemsstat, som på den i artikel 14, stk. 1, nævnte dato råder over et organ, der inden for dens område har kompetence i sager, hvor retten til at videresprede et program pr. kabel til almenheden i denne medlemsstat er blevet nægtet uden rimelig grund eller er blevet tilbudt på

urimelige vilkår af et radio- og tv-selskab, kan bibeholde dette organ.

3. Stk. 2 finder anvendelse i en overgangsperiode på otte år fra den i artikel 14, stk. 1, nævnte dato.

KAPITEL IV

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 13

Kollektiv varetagelse af rettigheder

Dette direktiv griber ikke ind i medlemsstaternes retsfor skrifter vedrørende forvaltningsselskabers virksomhed

Artikel 14

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 1. januar 1995. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde

en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Kommissionen skal senest den 1. januar 2000 forelægge en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelsen af dette direktiv og om nødvendigt fremsætte nye forslag for at tilpasse det til udviklingen inden for audiosektoren og den audiovisuelle sektor.

Artikel 15

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. september 1993.

På Rådets vegne

R. URBAIN
Formand

¹⁾ EFT nr. C 255 af 1. 10. 1991, s. 3, og EFT nr. C 25 af 28. 1. 1993, s. 43.

²⁾ EFT nr. C 305 af 23. 11. 1992, s. 129, og EFT nr. C 255 af 20. 9. 1993.

³⁾ EFT nr. C 98 af 21. 4. 1992, s. 44.

⁴⁾ EFT nr. L 298 af 17. 10. 1989, s. 23.

⁵⁾ EFT nr. L 346 af 27. 11. 1992, s. 61.

Til lovforslag nr. L 17. Skriftlig fremsættelse (8. oktober 2003)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Revision af blankbåndsordningen, kopiering til privat brug m.v.).

(Lovforslag nr. L 17).

Hovedformålet med lovforslaget er at revidere vederlagsordningen for kopiering til privat brug – den såkaldte blankbåndsordning.

Blankbåndsordningen blev indført i 1993 som en kompensation til rettighedshaverne for lovlig privatkopiering.

Ordningen indebærer, at der skal betales vederlag til rettighedshaverne for blanke medier såsom bånd, cd'er og dvd'er.

I takt med udbredelsen af den digitale teknologi har der vist sig at være behov for en justering af ordningen på visse punkter, da fx prisen på blanke cd'er er faldet betydeligt gennem de senere år.

Størrelsen af vederlaget på særligt blanke cd'er står derfor i misforhold til butiksprisen, ligesom det danske vederlag er betydeligt højere end i vore nabolande. Konsekvensen heraf har været en ikke uvæsentlig grænse- og internet-handel fra bl.a. Tyskland.

Det foreslås herefter at ændre de gældende sater, bl.a. således at vederlaget på blanke cd-skiver nedsættes væsentligt.

Der fremsættes herudover forslag om at ændre privatkopieringsreglen på to punkter.

For det første foreslås det at indføre forbud mod digital kopiering af lånte og lejede værks-eksemplarer, typisk musik-cd'er, dvd-film og elektroniske bøger. Det er i dag tilladt at fremstille enkelte eksemplarer til brug inden for husstanden. Den lovlige kopiering kan også ske på grundlag af originale musik-cd'er, som lånes på biblioteket eller af venner og bekendte.

Konsekvensen heraf har bl.a. været en nedgang i salget af musik-cd'er. Det kan desuden virke uforståeligt for den private bruger, at det i dag er tilladt at kopiere et lånt originaleksemplar, mens det er forbudt at fremstille en kopi på grundlag af en lånt kopi.

For det andet foreslås det at indføre forbud mod brug af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved privatkopiering af litterære værker.

Der er efter gældende ret tale om lovlig fremmed medhjælp, hvis fx en kopiforretning kopierer på brugerens bestilling. Der er derimod tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering, hvis kopiforretningen har fremkaldt bestillingen eller udført kopieringen, inden brugeren henvender sig for at få en kopi. Denne grænse mellem det lovlige og det ulovlige gør det vanskeligt for rettighedshaverne i konkrete sager at bevise, at der er tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering og ikke om lovlig ydelse af fremmed medhjælp. Der bør derfor skabes et klart retsgrundlag på dette område. Ændringen vil indebære, at der bliver et mere fornuftigt økonomisk grundlag for at skrive og udgive lærebøger på dansk.

Ud over de allerede nævnte ændringer foreslås enkelte mindre lovændringer vedrørende Ophavsretslicensnævnets kompetence:

For det første foreslås det at udvide Ophavsretslicensnævnets kompetence til ikke alene at omfatte kabelviderespredning af radio- og tv-udsendelser, men også trådløs viderespredning.

For det andet foreslås det at indføre en bestemmelse om, at Ophavsretslicensnævnets kabelafgørelser ikke er bindende for radio- og tv-foretagender. Denne ændring sker navnlig for at gennemføre enkelte bestemmelser i direktivet om satellit- og kabelspredning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til Folketingets velvillige behandling.